

ЗНО на Дніпропетровщині

25 червня в Україні стартує основна сесія зовнішнього незалежного оцінювання. Цьогоріч через епідемію коронавірусу тестування добровільне. Складати ЗНО будуть лише ті випускники, які планують вступати до закладів вищої освіти.

«Формат і процедура проведення ЗНО у 2020 році не зміниться. Єдина відмінність – посилені санітарно-протиепідемічні заходи, – зазначила начальниця управління дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти облдержадміністрації Валентина Середня. – На вході проводитимуть температурний скринінг. Під час тестування в аудиторіях перебуватиме максимум по 15 учасників і по 2 інструктори. Всі мають дотримуватися безпечної дистанції у 1,2 м. Приміщення пропівтюватимуть і дезінфікуватимуть».

Обласний конкурс «Лелека»

Початок літа приніс для гуртківців центру позашкільної освіти відділу освіти, молоді та спорту виконавчого комітету Васильківської селищної ради досить приемну подію – публічне акціонерне товариство «ДТЕК» Дніпрообленерго нагородило гуртківців цінним подарунком.

Начальник Васильківського РЕМУ Валерій Скворцов вручив переможцям щорічного обласного конкурсу «Лелека» (2019 р.) квадрокоптер і термос. Дослідницька група «Ековарта» під керівництвом свого наставника – керівника еколого-натуралистичних гуртків центру позашкільної роботи Васильківського району Анжеліки Воронкової, провела досить складну дослідницьку роботу. Юні друзі природи щорічно беруть участь у цьому конкурсі: проводять спостереження, зустрічаються із жителями, на подвір'ях яких розташовані лелечі гнізда тощо.

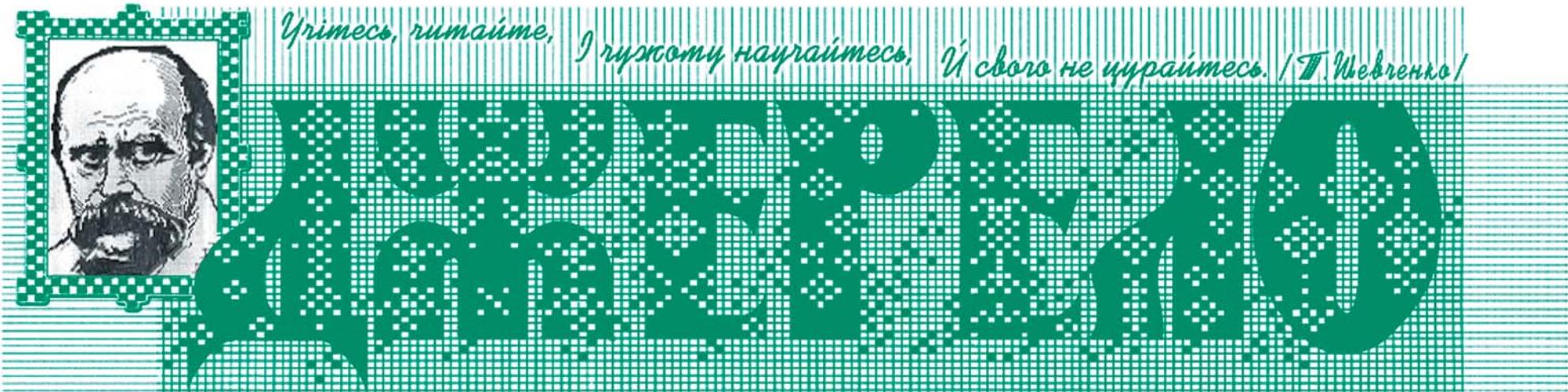
За інформацією Васильківського центру позашкільної освіти

В Іларіонівському дитсадку вже виконали майже 70 % робіт

Новий садочок, який зводять за програмою Президента України «Велике будівництво», розрахований на 115 місць – там зможуть розміститися шість груп дошкільнят. Підрядники вже провели усі внутрішні комунікації, утепили фасад. Привели до ладу територію навколо садочка: уклали пішохідні доріжки, висадили квіти та кущі.

Наразі продовжують облаштовувати фасад різномальорими панелями та оздоблюють приміщення. Шпаклюють і фарбують стіни, укладають кахлі.

№ 22-24 (990-992)

Червень
2020 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

Видається
з грудня
1993 року

Розкопки старовинного міста на території Самарівки

У рамках фестивалю «Діти вивчають країну», організованого обласною радою (КП «Дивокрай»), з 17 червня тривають розкопки на території забутого міста – Катеринослава Кільченського. На думку вчених, сучасне м. Дніпро розпочало свою історію саме звідси. Понад двісті років вважалося, що всі будівлі міста були розібрані і від нього не залишилося ніяких артефактів.

Утім, у співпраці зі спеціалістами Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д.І. Яворницького тут вперше почала роботу археологічна експедиція. Були знайдені залишки міста XVIII століття, його житлових споруд, кахлі, печатки, кістки та інше.

Відомо, що місто було засноване в 1776 році як місто-фортеця в гирлі ріки Кільчень, при впадінні в річку Самару. Це було типове для свого часу місто-фортеця, військово-адміністративний центр. За однією із версій, саме звідси розпочали свій розвиток міста Дніпро та Новомосковськ.

Завідувач відділу ДНІМ «Музей історії місцевого самоврядування Дніпропетровської області» Максим Кавун розповів: «За 7 років існування міста були збудовані фортеця та декілька кварталів із житловими і громадськими спорудами. Населення міста в 1781 році складало майже 3 тисячі осіб. Місто формувалося як поліетнічний центр. Його населяли українці, росіяни, греки та вірмени, які прибули з Кримського півострова. Працювали дві фабрики: шкіряна та свічна, два училища. У 1784 році було обрано нове місце для Катеринослава – високий правий берег Дніпра».

Найбільш цікавими знахідками експедиції спеціалісти називають пічні кахлі кінця XVIII століття. Знайдені одразу кілька зразків кахлів: зі східними мотивами (Китай, Японія), з рослинним орнаментом. Кольорові кахлі палацового типу ніколи не зустрічалися в нашій місцевості. Вони явно походять із

Санкт-Петербургу або інших великих міст. «На прикладі цієї експедиції можна зрозуміти, що робота фахівців історично-музею дає значні результати, які повинні бути оцінені та висвітлені для широкого загалу. Усі артефакти займатимуть почесне місце у музейних експозиціях», – прокоментував голова Дніпропетровської обласної ради Святослав Олійник.

Дніпропетровська ОДА презентувала проект онлайн-платформи «SMART HUB: БІЗНЕС-НАУКА-ВЛАДА»

«Створення нетворкінгу між бізнесом, науковою та освітою стимулюватиме інноваційний розвиток регіону, – зазначив голова облдержадміністрації Олександр Бондаренко під час робочої зустрічі з ректорами вищих навчальних закладів Дніпропетровщини щодо взаємодії та спільної роботи з питань економіки регіону закладів вищої освіти та обласної влади. – Зможемо залучати масштабні інвестиції, реалізовувати проекти, які співфінансуватимуть міжнародні донори. Сайт матиме базу даних, де університети пропонуватимуть свої послуги та презентуватимуть наукові можливості. Підприємці – знаходитимуть партнерів. А ще матимуть доступ до перевіреної інформації».

Чотири університети області вже готові долучитися до проєкту. Це – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Дніпровський національний університет залізничного транспорту ім. академіка В. Лазаряна, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Вони пропонують свої кращі розробки у сферах агробізнесу, промисловості, енергетики, права і психології.

«Починаємо проєкт у цифровому форматі. Надалі смарт-хаб стане першим кроком до створення інноваційного простору для взаємодії бізнес-середовища та науки. З окремими приміщеннями, обладнанням та конференц-залами. Платформа має стати візінаваним брендом. Місцем, куди підприємці можуть звертатися за проведенням експертизи, консультацією. Вже з 1 липня платформу запустять у тестовому режимі», – розповіла заступниця голови облдержадміністрації Ірина Грицай.

Реконструкція і реставрація найстарішої гімназії у Дніпрі

У центрі Дніпра реконструюють гімназію № 33. Будівлі – півтора століття. Її модернізують ззовні та всередині – зі збереженням аутентичності історичної пам'ятки. Після завершення робіт учні отримають оновлений енергоефективний заклад, а дніпряні та гості міста – можливість споглядати архітектурну споруду в первозданному вигляді.

«Маріїнська багатопрофільна гімназія, розташована на вулиці Троїцькій у Дніпрі, давно потребувала капремонту. Починаючи з 2015 року, будівля поступово руйнувалася – через потрапляння води під фундамент та його просідання. Архітектурну пам'ятку необхідно було рятувати. Включили цей заклад до обласної програми «Будівництво 100+». Зараз триває одночасно і реконструкція будівлі, і реставрація її історичної частини», – зазначив голова Дніпропетровської облдержадміністрації Олександр Бондаренко.

Будівля закладу вже із новими покрівлею та вікнами. Підрядники усунули тріщини на стінах. Фундамент утепили, зробили гідроізоляцію,

«глиняний замок» та бетонну відмостку – аби під нього більше не потрапляла вода.

Готовий центральний ганок. З боку внутрішнього подвір'я на фасаді вже зробили нові карнизи, які є точною копією старих. Всередині замінили всі комунікації. Зараз електрики роблять розводку. Третій поверх готовий під фарбування, на другому завершують прокриття стін гіпсокартоном, на першому – заливають підлогу полістирол-бетоном.

У коридорах нижню частину стін облаштують спеціальними кольоровими панелями. Приведуть до ладу навчальні кабінети, малу спортивну та актову залу, клас хореографії.

Розпочали і роботи на подвір'ї. Там облаштовують сучасний спортивний майданчик. Він буде з полем зі штучною травою, біговими доріжками. Зараз підрядники готують основу під покриття.

На другому етапі реконструкції осучаснять інше крило будівлі, прибудову зі спортивною залою та перехід до неї.

За матеріалами прес-служб Дніпропетровської облдержадміністрації та обласної ради

Червень

16 – проведено зустріч голови облдержадміністрації Олександра Бондаренка з представниками закладів вищої освіти Дніпропетровської області з питань проблем і пропозицій щодо покращення роботи закладів освіти;

17 – онлайн-засідання громадської організації «Рада молодих вчених» щодо робочих питань у період карантину;

– відео-консультація з питань організації вступної кампанії у 2020 році;

– підсумковий етап Всеукраїнської природоохоронної акції «Годівничка».

Протягом місяця

– підсумковий обласний етап Всеукраїнської виставки-конкурсу з науково-технічної творчості учнівської молоді «Наш пошук і творчість тобі, Україно!»;

– підсумковий обласний (заочний) конкурс творчості юних журналістів «Юнілінія»;

– підсумковий обласний конкурс науково-дослідницьких і творчих робіт для учнівської молоді «На крилах єдності»;

– підсумковий обласний (заочний) конкурс захист науково-дослідницьких робіт учнів обласної природничої школи учнівської молоді;

– засідання комісії з питань ліцензування закладів дошкільної освіти (Кривий Ріг, Нікополь, Павлоград).

Забезпечене участь:

до 7 – закладів П(ПТ)О у Всеукраїнському членіджі «Збережі здоров’я»;

13-14 – у нараді-конференції членів Міжнародної асоціації позашкільної освіти з нагоди 20-річчя Закону України «Про позашкільну освіту»;

16 – у вебінарі-практикумі Міністерства освіти і науки України з представниками департаментів (управлінь) освіти і науки облдержадміністрацій.

Триває:

– I обласний (заочний) етап Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних закладів системи освіти у 2020 році;

– прийом документів щодо присвоєння та підтвердження почесних звань «Народний художній колектив» та «Зразковий художній колектив».

Різне:

– на виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» (зі змінами) з 12.03.2020 заклади освіти області знаходяться на загальнонаціональному карантині, який продовжено до 31.07.2020;

– на період карантину для дистанційного навчання школярі, вчителі та батьки мали можливість використовувати онлайн-ресурси, запропоновані Дніпровською академією неперервної освіти (<https://learning.dp.ua/>, <http://dano.dp.ua/>, <http://dnepredu.com/>), оновлено Інтернет-ресурс з матеріалами для методичної та практичної підготовки вчителів.

Олексій ПОЛТОРАЦЬКИЙ,
директор департаменту освіти і
науки облдержадміністрації

XXIII сесія облради

Розвиток територій, спорту та захист дітей – головні теми XXIII сесії Дніпропетровської обласної ради.

Депутатський корпус 5 червня голосував у звичайному режимі в сесійній залі. Цього разу вперше прийняли рішення про виділення фінансів на стипендію паралімпійцям Дніпропетровщини. Гроші отримають 19 спортсменів, серед яких Лідія Соловйова – учасниця і переможниця 5-ти паралімпійських ігор, чемпіон з плавання Антон Коль та 11 тренерів.

Загальний обсяг фінансування на півроку для спортсменів – 798 тисяч гривень, для тренерів – 330 тисяч гривень.

Також депутати підтримали рішення про співфінансування проектів конкурсу «Територія майбутнього». Він передбачав створення комфортних зон відпочинку у трьох локаціях області: Дніпро, Синельникове та Вербки.

Програма, за яку проголосували на сесії, затверджує механізм виділення коштів і безпосередньо будівельні

роботи. Загальна сума співфінансування від обласного бюджету – 4,4 млн грн.

Кошти розподілені таким чином: Вербки – 1,7 млн грн; Синельникове – 1,7 млн грн (2 млн 110 тис вже виділено громадою міста).

Гроші для співфінансування були передбачені і для реконструкції прибудинкової території в місті Дніпро, але на жаль, місто не відгукнулося на пропозицію, тому цей проспект відкладено.

Важливим рішенням стало прийняття програми захисту дітей, під яку за кладене фінансування. Серед заходів програми: створення центрів соціального захисту, притулків, а також – запровадження у громадах посад фахівців із соціальної роботи, створення кол-центру з питань домашнього насилиства, інклузивних центрів в громадах та інше.

«Головна мета цієї програми, – аби діти не виховувалися в інтернатах! Для цього, по-перше, потрібно: або знайти їм нову родину, або створити такі умови, що будуть наближені до родинних. Наприклад, дитячі будинки родинного типу. По-друге, не вилучати дітей з родин, якщо їм потрібне виховання у спеціалізованих інтернатах. Тобто, створити такі інклюзивні центри в громадах, де діти могли б виховуватися і лікуватися вдень, при цьому проживати в родинах», – зауважив голова Дніпропетровської обласної ради Святослав Олійник.

Напередодні Дня молоді для учасників обласного конкурсу «Молодь ОТГ» голова Дніпропетровської обласної ради Святослав Олійник і народний депутат Кирило Нестеренко провели майстер-клас

«Як бути лідером і не боятися діяти»

«Нічого не робити – це більша помилка, ніж та, яку можна зробити, діючи! Спочатку народжується імпульс, потім реалізація і, врешті, – насолода досягнутим результатом. Утім, починаючи діяти, потрібно усвідомлювати свої власні бажання і відрізняти їх від нав’язаних», – зазначив під час майстер-класу Святослав Олійник.

Протягом двох тижнів тривав обласний конкурс «Молодь ОТГ». Молоді активісти з усієї Дніпропетровщини готували проекти розвитку власних громад, присвячені екології, туризму, бюджету участі та культурі. Потім

вони презентували та захищали свої конкурсні роботи. Найкращих визна-

чали спільним голосуванням самі ж учасники. 7 призерів і 7 переможців з міст Верхньодніпровська, Марганця, Синельникового та Іларіонівської, Миколаївської, Перещепинської і Могилівської ОТГ.

Найвищу оцінку отримала Могилівська ОТГ. Тут молодь взяла на себе організацію дозвілля, культурні та розважальні заходи для всієї громади. Переможці і призери отримали пам’ятні подарунки та безцінний досвід участі в житті власної громади.

Екологічна освіта молоді

Під час фестивалю «Еколайф – 2020», реалізованого Дніпропетровською обласною радою в рамках проекту «Osvitorium open green initiative 2020», проведено майстер-класи, спортивно-екологічні ігри, фізичні тренінги з терапії.

Програма включала в себе тематичні лекції фахівців, «круглий стіл» та екоекспурсію. Комплекс освітніцьких і фізичних заходів має на меті засіяння молоді у збереженні довкілля. Проект «Еколайф – 2020» спрямований

на формування екологічної свідомості та екологічного мислення.

«Сучасність потребує змін формату в усіх сферах. Для спілкування та взаємодії з молоддю ми також повинні поділяти їхні інтереси і захоплення. Цікава подача інформації, активне дозвілля – лише так ми можемо донести важливі речі до свідомості молодого покоління. Саме тому обласна влада підтримує подібні проекти», – зазначив голова Дніпропетровської обласної ради Святослав Олійник.

Серед важливих екологічних тем, що розглянули на «Еколайф – 2020» були: «Екологія, табакокуріння, наркотики»; «Чому переробка не панація і як зберегти майбутнє для молодого покоління»; «Вивчення умов розвитку біологічних контамінантів* повітря на харчових

продуктах»; «Зміни в тканинах риб внаслідок інтоксикації хлоридом цинку».

Долучайтесь до екологічних ініціатив – 096 1817465.

***Контамінант**, ів, мн. (одн. контамінант, а, ч.). Хім. речовини, що надходять до організму з довкілля й мають токсичну дію. Найпоширенішими є контамінанти хімічної природи, особливо солі важких металів, нітрати та радіонукліди (з наук. літ.). Контамінанти належать до так званих сторонніх шкідливих речовин їжі людини (з наук.-попул. літ.).

ПЕРША КОНСТИТУЦІЯ В ЄВРОПІ – УКРАЇНСЬКА

28 червня 1996 р.
Верховна Рада України
прийняла нову
Конституцію України –
першу Конституцію
незалежної
української держави.

Для кожної держави Основний Закон є фундаментом правової системи країни, її законодавства, визначальним чинником забезпечення державного суверенітету, консолідації суспільства, формування і розвитку інститутів державної влади, становлення громадянського суспільства. Центральною політичною та історичною подією для України було прийняття 28 червня 1996 року Верховною Радою України Основного Закону держави – Конституції. За своєю історичною значимістю ця подія може бути прирівняна до Всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 року, на якому народ України підтримав Акт проголошенні державної Незалежності.

Шлях до прийняття Основного Закону нашої держави був непростим, але він має свою історію. Від першої Конституції в Європі до сьогоднішньої Конституції України – 300 років. Це три століття української історії. Ми пишемось тим, що першу Конституцію було написано українським гетьманом в ексилі Пилипом Орликом.

Ім'я гетьмана-емігранта не дуже добре відоме широкій громадськості сучасної України, хоча за кордоном постать Орлика була знана не тільки науковцями. Протягом багатьох десятиліть друкувалися праці про нього; його твори публікувалися в Швеції, Польщі, Франції, Німеччині, Канаді, але вони були недоступні читачам України. Ті кілька рядків, які можна було зустріти в деяких радянських енциклопедіях, повідомляли, головним чином, що він – прибічник Мазепи.

Видатний державний і політичний діяч, Пилип Орлик, опинившись в еміграції, ревно опікувався долею України протягом трьох десятиліть тимчасом в активному й дійовому стані ідею незалежної держави. Майбутній гетьман походив із чеської знаті. Барони Орлики жили в Чехії, Моравії, Шльонську.

Пилип Орлик народився 11 жовтня 1672 р. у с. Косуті Ошлянського повіту на Віленщині (Литва). Батько його – Степан Орлик, католик, брав участь у польсько-турецькій війні й загинув на 51 році життя під Хотином у грудні 1673 р. Мати – Ірина, з православного роду Малаховських – охрестила сина за православним обрядом.

У 1692 році, закінчивши навчання у Києво-Могилянській академії, Орлик отримав посаду писаря Київської консисторії. За протекцією Стефана Яворського, Пилипа Степановича

перевели в Генеральну військову канцелярію, яка була вищим виконавчим органом управління в Гетьманщині. Тут він зробив швидку й блискучу кар'єру. Почавши з молодшого писаря, згодом займає поважну посаду старшого військового канцеляриста. Пилип Орлик досягнув службових висот завдяки своїм талантам. Він не мав в Україні родових коренів, що в той час у середовищі старшини вже було значним важелем для просування по щаблях службової кар'єри. Щоправда, одруження в 1698 році з донькою полтавського полковника Павла Герцика – Анною – дало йому змогу вийти до кола козацької аристократії Гетьманщини.

Вирішальну роль і в кар'єрі, і в житті Пилипа Орлика відіграв гетьман України Іван Мазепа, який для здійснення своїх державницьких задумів шукав здібних помічників. Молодий Орлик вирізнявся неординарними розумовими здібностями, дипломатичністю та відданістю гетьману. Саме завдяки своїм здібностям він став одним із найближчих прибічників Івана Мазепи, підтримавши його ідею зміни сюзерена.

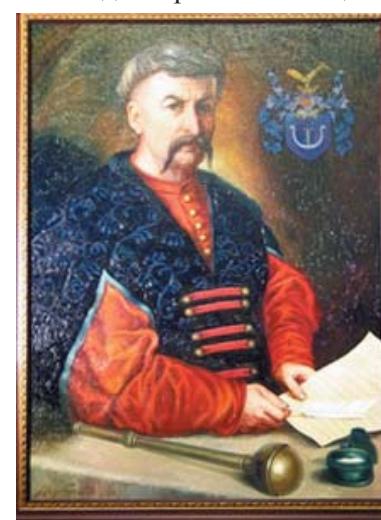
Після Полтавської катастрофи Орлик, його дружина й родичі Герцики пішли за гетьманом у вигнання. Після смерті гетьмана України Івана Мазепи постало питання про його наступника. На думку тогочасної української еміграції та шведського короля, реальним претендентом на гетьманство був небіж Івана Мазепи – Андрій Войнаровський, але він відмовився від претензій на гетьманство. Наступним претендентом став Пилип Орлик. Його було обрано гетьманом України на козацькій раді в квітні 1710 року. Гетьманом його визнали також шведський король і турецький султан.

У день виборів була проголошена угода-договір між новообраним гетьманом, старшиною та козацтвом. Державний документ мав назву: «Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорозького». Цей витвір української державної та політичної думки початку XVIII ст. – перша в світі Конституція.

«Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» включали вступ-преамбулу і 16 статей. У преамбулі викладалося коротке резюме історії України. Основний Закон визначив державний статус України, її внутрішній устрій, міжнародне становище.

На перше місце було висунуто питання взаємовідносин між

владою (гетьманом) і народом. Гетьманська влада обмежувалась Генеральною ради – розширою старшинсько-козацькою ради, до якої входили не тільки генеральна старшина, городові полковники, полкова та сотenna старшина, а й по одному депутату з кожного полку з числа заслужених козаків, «розумних радників», а також депутатів від запорозького козацтва.

Портрет Пилипа Орлика,
художник М.В. Підгорний

Для вирішення «важливих справ» встановлювалися періодичні зібрания в гетьманській резиденції старшинсько-козацької ради – тричі на рік (на Різдво, Великдень, Покрову). Без дозволу цієї ради гетьман не мав права нічого «приватною своєю владою ні зачиняти, ні установляти і в скуток не приводити». Всі поточні справи, яких не можна відкладати, вирішував гетьман, але спільно з ради генеральної старшини. Гетьман зобов'язувався радитися з генеральною старшиною «о всіх справах публічних». Обмеження гетьманської влади стосувалося адміністрації, суду, виборів старшини, фінансів.

Встановлювався розподіл між державним скарбом і тими коштами, які могли бути в особистому розпорядженні гетьмана, тобто державний скарб відокремлювався від гетьманського й передавався в розпорядження генерального підскарбія. На утримання гетьмана призначалися рангові маєтності, земельні володіння. Важливі скарбові справи мали вирішуватися виключно на зборах широкій старшинсько-козацької ради. Генеральний підскарбій, як і полкові підскарбії (по два в кожному полку), обиралися.

Уряди полковників і сотників, які були не тільки військовими керівниками, а й управляли всім населенням відповідно полку і сотні, – мали адміністративно-політичну та соціально-економічну владу на території цих полку і сотні, були також виборними. Полковників і сотників обирали «вільними голосами». Гетьман лише їх затверджував.

Справи про кривду гетьманові та провини старшини мав розглядати генеральний суд. Коли б в управі гетьмана або в його справах помітне було

щось шкідливе для народного добра, тоді старшини й козаки-радники могли б «виговорити» те гетьманові, а він не мав права на них гніватися або їх за це карати.

Гетьман повинен був вести всю кореспонденцію з іншими державами відкрито. Листи від інших країн він мав зачитувати старшині, так само як і відповіді, а вона, якщо була б потреба, тримала відомості в таємниці.

У статтях Конституції Орлика визначався національно-державний суверенітет України. Договір починався з урочистої декларації: «Україна обох берегів Дніпра має бути на вічні часи вільною від чужого панування». Обумовлювалося, що по закінченні війни з Московським царством всі невільники-українці, які перебувають там, повернуться додому. Дніпро й землі Війська Запорозького необхідно очистити від містечок і фортець царських. Визначалася також кордони з Польщею по річці Случ. Українські землі, які були передані за різними угодами Польщі, мали відійти до гетьмана.

Значна увага в Конституції приділялася рядовим козакам і посполитим. Для захисту їх від визиску та гніту, надмірних данин і робіт, великих тягот і здирств гетьман мав узяти їх під свою опіку. Він також забезпечував утримання козацьких від'їздів і сиріт.

Вказувалося на необхідність припинення утисків і гноблення козаків та іншого населення України саме старшиною. Заборонялося старшині та «всяким військовим і посполитим урядникам» використовувати козаків і посполитих селян на своїх господарських роботах – косовиці, жнивах, загачуванні гребель тощо; відбирати у них ґрунти або силу змушувати до продажу, забирати за які-небудь провини людське майно тощо. Попереджалося, що передіджі гетьманські служби, особи військові не мають права вимагати у міщан і селян підводи, корми, напої та провідників, хіба що їхатиме в публічних справах і то – за гетьманською подорожньою.

По звільненні України від московського підданства спеціальна комісія мала провести перевізю всіх маєтностей і земель, якими користувалася або захопила старшина, а також перевізю повинностей підданих селян. Окрім планувалося з'ясувати справу зі звільненням від публічних повинностей купців. Мали бути врегульованими тягловий обов'язок і деякі ярмаркові сплати. Гетьманові ставилося в обов'язок дбати, щоб від купців, крім узаконених податків, нічого зайвого не вимагалося.

Скасовувалися державні монополії, оренди та відкупи, інші обтяжливі для селян і міщан повинності – розквартирування

в їхніх домах компаній та сердюків. Генеральна рада мала знайти інші кошти на утримання найманого війська.

Така увага й піклування про інтереси та соціальний захист низів козацтва та селянства були суттєвим кроком уперед порівняно з іншими державними договорами гетьманів, починаючи з Березневих статей 1654 року Богдана Хмельницького, в яких зовсім ігнорувалися інтереси посполитого селянства та низів козацтва.

У Конституції містилися статті на користь запорозьких козаків, зберігався їхній особливий статус, забезпечувались їхні права. Запорозькому Низовому Війську мали повернути давні оселі – місто Трахтемирів зі шпиталем, із перевозом на Дніпро, а також Кодак, Келеберду, місто Переволочну, землі і млин над Ворською. Дніпро з усіма своїми рибними промислами від Переволочни до Очакова мав знаходитись у відомості виключно Запорожжя. Форти, побудовані Москвою на запорозьких землях, мали бути знесені.

Затверджувалися права православної церкви під зверхністю царгородського патріарха з митрополичим престолом у Києві. Орлик зобов'язувався, якщо він здобуде владу в Україні, виборювати політичне та церковне відокремлення України від Москвського царства.

Отже, по-перше, «Пакти і Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» засвідчили про початки формування основ представницького парламентського ладу, заснованого на демократичних засадах. По-друге, визнавали непорушність трьох складових чинників правового суспільства: єдність і взаємодію законодавчої (широкої генеральної ради), виконавчої (гетьманської, обмеженої законом у своїх діянях) і судової влади, підзвітної й підконтрольної, однак незалежної від гетьмана.

Конституція Пилипа Орлика не була втілена в життя, але вона залишається однією з найвидатніших історичних державно-політичних пам'яток не тільки України, але й Європи.

Віктор СИЧЕНКО,
ректор Дніпровської
академії неперервної
освіти, професор

Професійно-технічна освіта

Хроніка подій

Червень

1-5 – дистанційний курс навчання «Можливості Google Glassroom»;

1-10 – дистанційний курс навчання «Хмарні технології в освіті та можливості Google Glassroom»;

2 – майстер-клас з використання бізнес-симуляторів;

до 7 – участь закладів П(ПТ)О у Всеукраїнському членджі «Збережи здоров'я»;

11 – заочна науково-практична конференція «Доля і слово Миколи Зерова» викладачів української мови та літератури з нагоди 130-ої річниці від дня народження М.К. Зерова, українського поета, літературознавця, перекладача, педагога;

11-19 – асинхронне дистанційне навчання методистів ЗП(ПТ)О з опрацювання та впровадження методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації дистанційного навчання. Тестування методистів;

12 – засідання творчої групи «Кейс-метод у навчально-виховному процесі ЗП(ПТ)О». Тема – «Робота над складанням кейсів»;

15-20 – віртуальний тиждень молодого викладача-філолога ЗП(ПТ)О;

17 – відеоконсультування з питань організації вступної кампанії – 2020 у новому навчальному році;

23 – інтернет-конференція з ІТ компанією АМ Інтегратор Груп «Діджиталізація П(ПТ)О освіти»;

25 – інтернет-конференція «Про реалізацію проекту «ЕХАМ Дніпро» – зовнішнє управління підготовки професійних кадрів на підприємствах» з формуванням наставників з дуального навчання в регіоні по сформованому переліку професій та підборі фахівців з числа працівників підприємств»;

30 – засідання навчально-методичної ради НМЦ ПТО.

Протягом місяця

– доопрацювання проектів стандартів 2019 року з професій «Монтажник-складальник металопластикових конструкцій», «Обмотувальник елементів електричних машин», «Пресувальник гарячих труб»;

– погодження робочих навчальних планів підготовки кваліфікованих робітників закладами П(ПТ)О у 2020-2021 н. р.

Віктор ВАСИЛІНЕНКО,
директор Навчально-методичного центру ПТО
у Дніпропетровській області

За результатами аналізу та вивчення окремих ризиків при організації освітнього процесу навчально-методичним центром ПТО у Дніпропетровській області разом із федерацією організацій роботодавців Дніпропетровщини сформовані на підставі набутого досвіду завдання із участі в дуальному навчанні її можливим їх використанням з 1 вересня 2020 року. У рамках реалізації глобального українсько-німецького проекту «Розвиток соціального діалогу в Дніпропетровському регіоні» федерацією разом з німецькою організацією роботодавців «NORDMETALL» продовжено реалізацію проекту

«ЕХАМ Дніпро» – зовнішнє управління підготовки професійних кадрів на підприємствах»

Проект передбачає широке впровадження в практику роботи ПТУ елементів дуального навчання; розвиток наставництва на виробництві; профорієнтація, зокрема за програмами «Школа економіки» для старшокласників та «MINIPRINOMENTA» для початкових класів.

У межах проекту проведено інтернет-конференцію «Про реалізацію проекту «ЕХАМ Дніпро» – зовнішнє управління підготовки професійних кадрів на підприємствах» щодо підготовки наставників з дуального навчання в регіоні за сформованим переліком професій та підбору спеціалістів із числа працівників підприємств» за

За ініціативи компанії (GIZ) GmbH, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ), за підтримки Міністерства освіти і науки України педагоги та здобувачі освіти ДПТНЗ «Дніпровський регіональний центр професійно-технічної освіти» долучилися до реалізації проекту

«Термомодернізація та утеплення фасадів будівель: через навчання – до енергоефективності»

Проект передбачає розроблення і апробацію освітньої програми «Передові системи термомодернізації будівель і споруд» і здійснюється в межах компонента «Професійної кваліфікації» проекту «Реформи у сфері енергоефективності в Україні».

У березні цього року прийнято рішення щодо участі в реалізації проекту. Серед експертів: викладачі професійно-теоретичної підготовки, майстри виробничого навчання ДРЦПТО, роботодавці, представники ТОВ «Центр інноваційних технологій «Дніпро», розробники системи «ТЕРМОС». У квітні педагоги закладу взяли участь в установочному онлайн-семінарі з розробки освітнього курсу «Передові системи утеплення фасадів будівель».

участю представників німецької організації роботодавців дуального навчання в цій відомості, департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації, ФОРД, обласної ради, НМЦ ПТО, Дніпровської академії неперервної освіти, ЗП(ПТ)О.

Презентовано «Посібник для організаторів та наставників здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти в умовах виробництва із застосуванням елементів дуальної форми здобуття освіти», який напрацьовано НМЦ ПТО на замовлення ФОРД.

За результатами обговорення питань, визначених змістом заходу, сформовано план подальших дій реалізації проекту на найближчий час: вебінари, розробки навчальних програм, поїздки до Німеччини тощо.

Віктор ВАСИЛІНЕНКО,
директор НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

За результатами семінару заклад долучився до розроблення дорожньої карти із реалізації проекту.

Представники закладу стали учасниками обговорення та розроблення змісту освітньої програми «Передові системи термомодернізації будівель і споруд» для підвищення кваліфікації та отримання часткової кваліфікації/додаткових компетентностей з професії «Монтажник систем утеплення будівель».

У травні педагогічні працівники та здобувачі освіти ДПТНЗ «ДРЦПТО» з професії «Монтажник систем утеплення будівель» взяли участь в онлайн-уроці «Влаштування сучасних систем фасадної термомодернізації будівель і споруд» (ТОВ «Полімін») та в онлайн-уроці «Сучасні

технології для термомодернізації будинків «AEROC» (компанія AERO Energy).

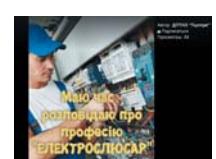
23 червня команда ДРЦПТО долучилася до Всеукраїнського конкурсу на кращий проект із улаштування систем утеплення фасадів будівель із використанням передових енергозберігаючих технологій – як підсумок навчання за освітньою програмою «Передові системи термомодернізації будівель і споруд» для підвищення кваліфікації та отримання часткової кваліфікації / додаткових компетентностей з професії «Монтажник систем утеплення будівель».

Оцінювання результатів конкурсу здійснювалося фахівцями із Німеччини. Команда центру виборола II місце.

Алла ВАЩЕНКО, методист НМЦ ПТО

Челендж «Маю час – розвівдаю про професію»

Започаткований НМЦ ПТО челендж проводиться за участі здобувачів освіти та педпрацівників закладів П(ПТ)О області.

У відеороліках учасники челенджу створили атмосферу особистого спілкування із користувачами, де знайомлять зі змістом і перспективами розвитку робітничих професій, потребами й динамікою ринку праці, можливостями професійно-кваліфікаційного зростання і побудови кар'єри та надають допомогу у професійному самовизначенні.

У 2020-2021 н. р. НМЦ заплановано створення серії відеороліків про провідні галузі регіону та затребувані робітничі професії.

Інформацію про перебіг челенджу розміщено у Фейсбуці з хештегами #вступ_2020_заклади_ПТО_Дніпропетровщини, #челендж_зайномлю_з_професію, #челендж_зайномлю_з_професією.

Світлана ГОЛОВЧЕНКО, методист НМЦ ПТО

Методслужбою здійснено комплексний аналіз чинної нормативно-правової бази, яка супроводжує освітній процес, фінансове, матеріально-технічне і кадрове забезпечення закладів П(ПТ)О, та ПІДГОТОВЛЕНО

«Збірник законодавчих, нормативно-правових актів в діяльності ЗП(ПТ)О»

Інформацію у збірнику систематизовано у десяти розділах з метою їх використання при прийнятті управлінських рішень: для загального користування; формування трудового потенціалу; управління ЗП(ПТ)О; організації освітнього процесу; кадрових питань; охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу; організації дозвільних і контрольних функцій; фінансування системи П(ПТ)О; діловодства; особливих умов функціонування.

Олена ГУРСЬКА, методист НМЦ ПТО

НМЦ ПТО області проведено пошук адрес застосувань сучасних технологій на підприємствах усіх галузей економіки та ВІДАНО «Путівник нових виробничих технологій»

Завдяки інформації у путівнику, в якому перелічуються адреси підприємств, працюючих за новими технологіями, та посилання на їхні електронні ресурси, ЗП(ПТ)О можуть використовувати можливості підприємств для участі в спільному виконанні завдань професійних стандартів у форматі запроцедування елементів дуальної форми здобуття освіти, а педагоги та здобувачі освіти – використовувати технологічні карти, відеофільми, презентаційні матеріали.

Тетяна БЕЗЦЕННА, методист НМЦ ПТО

«Кращий урок з використанням інтерактивної дошки»

Згідно з умовами проведення обласного конкурсу «Кращий урок з використанням інтерактивної дошки», затвердженими наказом Академії від 03.02.2020 № 24, до розгляду журі було представлено 35 розробок уроків.

Підбито підсумки, визначені переможців конкурсу, уроки яких набрали найвищий сумарний рейтинг за оцінками членів журі.

Серед учителів природничо-математичних дисциплін:

I місце посіла Галина Кидалова, НВК № 144 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням івриту, історії єврейського народу, єврейських традицій – ДНЗ (дитячий садок)» м. Дніпра, урок географії у 9 класі «Електроенергетика України».

II – Тетяна Сироткіна, НВК № 144, урок хімії у 8 класі «Класифікація неорганічних сполук, склад і номенклатура».

III – Марина Берхмілер, Кислянська СЗШ Зайцевської сільради Синельниковського району, урок математики

у 2 класі «Повторення й закріплення вивченого матеріалу».

Серед вчителів суспільно-гуманітарних дисциплін:

I – Катерина Корзун, СЗШ № 23 м. Нікополя, урок всесвітньої історії та історії України у 6 класі «Культура Давнього Єгипту».

II – Вікторія Хріпко, СЗШ № 10 м. Кам'янського, урок української мови та літератури у 7 класі «Узагальнення знань з теми «Дієприслівник».

III – Ірина Плачinta, СЗШ № 72 м. Кривого Рогу, урок української мови у 2 класі «Звуки. Казки народів світу. «Учений кіт».

За додатковими номінаціями:

«Кращий технологічний прийом»

1. Наталія Гошкадор, Олена Гуль, вчителі НВК № 148 «Спеціалізована школа – дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) «Планета щастя», урок геометрії у 8 класі «Площа паралелограма», технологічний прийом «Трансформер» та «Чарівне вікно».

2. Світлана Калініченко, вчителі Вербківської СЗШ Павлоградського

району, урок біології у 8 класі «Значення та будова травної системи людини», технологічний прийом «Органи травної системи».

«Краща інтерактивна вправа»

1. Наталя Бондаренко, вчитель Центрально-Міського ліцею м. Кривого Рогу, урок хімії у 7 класі «Добування кисню в лабораторії та в промисловості. Способи збирання кисню. Доведення наявності кисню», інтерактивна вправа «Повітряні кульки».

2. Тетяна Топорова, вчитель відокремленого підрозділу «Богданівська філія I-II ступенів КЗ «Богданівська опорна загальноосвітня школа I-III ступенів», урок біології у 7 класі «Будова, особливості життєдіяльності та різноманітності тварин», інтерактивна вправа «10 загадок».

Кращі розробки уроків, представлених на конкурс, будуть розміщені на сайті Дніпровської академії неперервної освіти.

Ірина КОЛЯДА, старший викладач кафедри управління інформаційно-освітніми проектами Академії

EDU_FEST Dnipro – 2020

На виконання наказу Дніпровської академії неперервної освіти від 24.12.2019. № 371 «Про проведення фестивалю педагогічних інновацій освітян Дніпропетровщини «EDU_FEST Dnipro – 2020», з метою стимулювання творчого, інтелектуального, духовного розвитку та задоволення потреб у професійній самореалізації працівників освітянськоїгалузі Дніпропетровської області, створення умов вивчення та поширення кращих педагогічних практик, створення інформаційного банку методичних ідей протягом лютого-травня було проведено I етап фестивалю. На конкурс надійшло 807 робіт у 9 номінаціях, з них визначено 319 переможців:

- дипломанти I ступеня – 88 педагогів,
- дипломанти II ступеня – 100 педагогів,
- дипломанти III ступеня – 131 педагог.

**Людмила ЯКИМЕНКО,
старший викладач
кафедри соціально-гуманітарної
освіти Академії**

Одноденні курси

для педагогічних працівників області

У червні кафедрою природничо-математичної освіти організовано та проведено для педагогічних працівників області одноденні тематичні курси за дистанційною формою навчання. Теми: «Розвиток здоров'язбережувальної компетентності засобами STEAM-освіти», «Запровадження елементів інформаційної грамотності в освітній процес природничо-математичних дисциплін», «Soft skills («м'які навички»): універсальні навички європейського рівня», «Організація роботи вчителя» та «Основи розвитку наукового мислення як не-від'ємна складова здійснення науковості освіти». На курсах педагоги мали змогу ознайомитися з теорією за відповідними тематиками та отримали досвід використання різноманітних методів, технологій, прийомів і засобів в освітньому процесі з природничо-математичних дисциплін.

Євгенія КОЧЕРГА, старший викладач кафедри природничо-математичної освіти Академії

Академія запрошує на дистанційні курси

Шановні колеги!

Кафедра природничо-математичної освіти Дніпровської академії неперервної освіти пропонує вчителям пройти навчання за дистанційною формою у 2020-2021 н. р. на таких курсах (попередня реєстрація на курси за посиланнями):

– Організація роботи вчителя <https://forms.gle/iUQfH9a7gB3BmrP19>

– Реалізація ключової компетентності «Підприємливість і фінансова грамотність» в освітньому процесі <https://forms.gle/gPGr9Kr9bYiZXBgj9>

– Розвиток здоров'язбережувальної компетентності особистості засобами STEAM-освіти <https://forms.gle/uxxy3rNoUpCxXFMK9>

– Розвиток екологічної компетентності особистості засобами STEAM-освіти <https://forms.gle/yTi8BVA5kFgZkmBY8>

– Стратегії розвитку наукового мислення здобувачів освіти <https://forms.gle/4VxbVTbpHe72Eyr79>

– Розвиток громадянської та соціальної компетентності засобами природничо-математичної освіти <https://forms.gle/saFuy9n5WN6DmvxW7>

– Розвиток культурної компетентності засобами природничо-математичної освіти <https://forms.gle/TaGfKfXzcvjBeR6t5>

– Розвиток емоційно-ціннісного сприйняття при вивченні природничих наук <https://forms.gle/Jyzw9p5pPpVzgtnmx5>

– Шляхи розвитку кількісного та формально-логічного мислення в освітньому процесі <https://forms.gle/W1omkBew6YGZnqfr7>

– Наближені обчислення в задачах прикладного змісту <https://forms.gle/wjMCgHR57XoUAuZd8>

– Алгебраїчні задачі з параметром <https://forms.gle/p57TfnGkBc1auRPc7>

– Обґрунтування в стереометричних задачах <https://forms.gle/SAMQSfk9dyi3DXHJ7>

По завершенню кожного з цих курсів буде видано сертифікат про підвищення кваліфікації (6 год. / 0,2 кредити).

Навчання можуть пройти всі бажаючі педагогічні працівники Дніпропетровської області.

**Довідки – 050 4812420
(Вадим Кімович КІРМАН, завідувач кафедри
природничо-математичної освіти Академії)**

Про підсумки XVI обласного літературного конкурсу серед школярів Дніпропетровської області

«Розповім про подвиг»

Уже 16 років поспіль, у травні, відбувається урочиста церемонія нагородження школярів Дніпропетровщини – переможців конкурсу «Розповім про подвиг» і вчителів, чиї вихованці посіли призові місця.

Проведення конкурсу започатковано членом Національної спілки письменників України, ветераном Другої світової війни Михайлом Сергійовичем Селезньовим за сприяння Дніпропетровської обласної ради ветеранів України та департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

Нині головою конкурсу є доночка письменника – Ірина Михайлівна, а до складу журі входять фахівці Дніпровської академії неперервної освіти, журналісти і письменники.

На конкурс надійшло майже 200 творів школярів із багатьох міст і районів Дніпропетровщини.

Згідно з умовами конкурсу діти можуть розказати не тільки про геройв Другої світової, але й про сучасників, які своїм життям і працею є прикладом для односельців чи співміслян.

Палітра творів, що були надіслані на конкурс, дуже широка: пишуть про дідів-прадідів, які захищали свою Батьківщину під час нацистської навали, бійців АТО/ООС, які зараз відстоюють свободу та незалежність нашої держави, вчителів, фермерів, лікарів; розмірковують, що таке подвиг і кого можна вважати героєм...

На жаль, у зв'язку із карантином, який порушив багато планів, мрій і сподівань,

урочиста церемонія нагородження призерів конкурсу не проводилася.

Нагороди призерам, сертифікати про участі у конкурсі, грамоти та подяки вчителям були надіслані до закладів освіти електронною поштою.

Дипломами I ступеня ВІДЗНАЧЕНИ:

– Елизавета Сподобець, одинадцятикласниця НВК «Загальноосвітній навчальний заклад I-II ступенів – Тернівський ліцей», м. Кривий Ріг;

– Ярослава Воронова, десятикласниця СЗШ № 73, м. Кривий Ріг;

– Тамара Шафор, учениця 10 класу Великоолександровського НВК «Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад» Васильківського району;

– Дмитро Перов, учень 8 класу Запорізької філії I-II ст. опорної школи загальної середньої освіти I-III ступенів Широківської селищної ради;

– Антоніна Жура, вихованка літературної студії редакції газети «Я» КЗНЗ «Міський палац дітей та юнацтва», учениця 10 класу НВК № 27 «Школа I-III ступенів дошкільний навчальний заклад (дитячий садок)», м. Дніпро;

– Лев Грицай, вихованець зразкового художнього колективу літературно-творчої студії «Імідж» КПНЗ «Палац дитячої та юнацької творчості Центрально-Міського району», м. Кривий Ріг.

Згідно з наказом департаменту освіти і науки ОДА від 21.05.2020 № 196-к/т грамотами за сумлінну працю, високий

рівень професіоналізму, вагомий особистий внесок у справу виховання в учнівської молоді любові до рідної України, почуття патріотизму та підготовку переможця обласного літературного конкурсу «Розповім про подвиг» нагороджено 63 вчителя Дніпропетровщини.

Щиро вітаємо переможців і бажаємо їм успіхів у навчанні і творчості й надалі!

**Еліна ЗАРЖИЦЬКА,
методист навчально-
методичної лабораторії
інформаційних технологій
та STEM-освіти Академії,
член журі конкурсу**

Вступна кампанія 2020-2021 н. р.

Навчання закінчується в класній кімнаті, але освіта триває усе життя...

Фредерік Вільям Робертсон

ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ запрошує на навчання!

Кафедра публічного управління та права АСПІРАНТУРА І МАГІСТРАТУРА

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність передбачає підготовку фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних формулювати і розв'язувати комплексні наукові й практичні проблеми публічного управління та адміністрування, організовувати та здійснювати науково-дослідну, управлінську й адміністративну діяльність.

Місія спеціальності: формування інтелектуального капіталу суспільства для вироблення та актуалізації наукового супроводження адміністрування та публічного управління суспільними процесами та відносинами.

Конкурентні переваги спеціальності: • надання здобувачам/студентам необхідних компетентностей з публічного управління та управління державою; • випускники, які захочуть здійснювати професійну діяльність в реальному секторі економіки (організаціях виробничої та невиробничої сфери), зможуть використати ці компетентності для налагодження більш продуктивного діалогу з чиновниками.

АСПІРАНТУРА (термін навчання 4 роки)

Освітня програма має на меті підготовку фахівців для роботи в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування, громадських організаціях.

Після завершення навчання і захисту дисертаційної роботи здобувач має право виконувати професійну роботу та/або продовжити навчання в докторантурі за галузю знань – публічне управління та адміністрування.

Прийом заяв і документів з 15 серпня по 30 вересня 2020 р.

Випускник спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти вмітиме:

- приймати управлінські рішення в системі органів виконавчої влади;
- організовувати, планувати та виконувати наукові дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування з публічного управління та адміністрування;
- використовувати новітні концепції і результати власних досліджень в галузі публічного управління та адміністрування;
- використовувати сучасні технологічні підходи прийняття та реалізації інноваційних наукових рішень;
- обґрунтовувати пріоритети державної стратегії та формувати механізми її реалізації у соціальній політиці.

МАГІСТРАТУРА (термін навчання 1 рік 4 місяці)

Випускник спеціальності може працювати: в органах державної влади, місцевого самоврядування та громадських організаціях.

Випускник спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти вмітиме: • керувати структурними підрозділами органів виконавчої влади; • аналізувати вплив нормативно-правових актів на процеси публічного управління; • розробляти статути, положення та посадові інструкції; • організовувати роботу органів публічної влади; • забезпечувати координацію діяльності підрозділів органів виконавчої влади і місцевого самоврядування; • контролювати своєчасність і якість виконання поставлених завдань.

Прийом заяв і документів, фахові вступні випробування, конкурсний відбір і зарахування на навчання на I курс для здобуття ступеня магістра за спеціальностями галузей знань 07 «Управління та адміністрування» та 28 «Публічне управління та адміністрування» на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста на місяця за кошти фізичних і юридичних осіб, проводиться в такі терміни:

Етапи вступної кампанії	Заочна форма навчання
Реєстрація електронних кабінетів вступників, завантаження необхідних документів	від 01 серпня
Прийом заяв і документів	05 серпня - 22 серпня
Фахові вступні випробування	05 серпня - 26 серпня

Особи, які вступають на навчання на спеціальності 073 «Менеджмент» і 281 «Публічне управління та адміністрування» за кошти фізичних і юридичних осіб на основі вже здобутого ступеня вищої освіти магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, можуть складати іспит з іноземної мови в Академії за програмами, наданими УЦОЯО.

Вступні випробування:

- 1. Единий вступний іспит з іноземної мови.
- 2. Фахові вступні випробування.

Кафедра психології ЗАПРОШУЄ до навчання НА ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Спеціальність 053 «Психологія»

Правила прийому:

Перелік конкурсних предметів:

1. Українська мова та література.
2. Математика.
3. Біологія або іноземна мова.

У 2020 році дійсні сертифікати ЗНО 2017-2020 років, крім англійської, французької, німецької та іспанської мов. Сертифікати з цих предметів – лише 2018-2020 року.

Прийом заяв і документів, вступні випробування, конкурсний відбір і зарахування на навчання на I курс для здобуття ступеня бакалавра (спеціальність 053 «Психологія», термін навчання 3 роки 10 місяці) на основі повної загальної середньої освіти за заочною формою здобуття освіти на місяця за кошти фізичних і юридичних осіб проводиться у такі терміни:

Етапи вступної кампанії	Заочна форма навчання
Реєстрація електронних кабінетів, завантаження необхідних документів	з 01 серпня
Початок прийому заяв і документів	з 13 серпня
Закінчення прийому заяв і документів для осіб, які вступають на основі співбесіди, вступних іспитів на місяця за кошти фіз. і юр. осіб	16 серпня до 18:00 год.
Терміни проведення співбесід, а також вступних іспитів для вступників, які претендують на місця за кошти фіз. і юр. осіб	16 по 18 серпня
Закінчення прийому заяв і документів для осіб, які вступають за результатами ЗНО	22 серпня до 18:00 год.

Прийом заяв і документів, фахові вступні випробування, конкурсний відбір і зарахування на вакантні місця на II курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) (спеціальність 053 «Психологія», термін навчання 2 роки 10 місяців) осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, для здобуття освітнього ступеня бакалавра на місяця за кошти фізичних і юридичних осіб, проводиться в такі терміни:

Етапи вступної кампанії	Заочна форма навчання
Початок і закінчення прийому заяв та документів	з 13 серпня - 22 серпня до 18:00 год.
Терміни проведення фахових вступних випробувань та іспитів*	з 25 по 31 серпня

* вступ здійснюється за результатами фахових вступних випробувань і ЗНО (вступних іспитів) з української мови та літератури без урахування середнього балу додатка до диплома молодшого спеціаліста.

Контакти

приймальної комісії:

49006, м Дніпро,
вул. В. Антоновича, 70,
І поверх, к. 122
www.dano.dp.ua
pkkzvo@dano.dp.ua
(056) 732-09-18

ДНІПРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

ЗАПРОШУЄ НА НАВЧАННЯ

усіх, кого приваблює гуманна та велична професія вчителя!

Учитель – це безупинний рух уперед, збереження традицій і започаткування нового, опанування та запровадження вимог сучасності, постійне самовдосконалення.

Історія Дніпровського фахового педагогічного коледжу Дніпровської академії неперервної освіти розпочинається з педагогічних курсів, які були організовані при училищі Брянського заводу (у подальшому – Дніпропетровський металургійний завод імені Петровського) міста Катеринослава. На курсах готували педагогів для заводського училища, де навчалися безкоштовно діти висококваліфікованих робітників.

Документи обласного архіву свідчать, що у 1918 році Постановою Катеринославського губернського комітету Ради робітників і селянських депутатів було засновано педагогічну школу, перший випуск якої становив 90 осіб. Саме цей навчальний заклад і став першою історичною ходинкою нинішнього Дніпровського педагогічного коледжу.

Подолавши столітній шлях, сьогодні Дніпровський фаховий педагогічний коледж є потужним закладом освіти із розвинutoю на належному рівні інфраструктурою, що торує свій шлях на педагогічній ниві Дніпропетровщини чисельними випусками молодших спеціалістів, які поповнюють лави освітян міста Дніпра та регіону.

Освітній процес у коледжі спрямований на інтеграцію в європейський освітній простір.

У ході професійної підготовки використовуються новітні педагогічні технології, спрямовані на задоволення потреб розвитку особистості здобувача освіти, на підготовку конкурентоспроможного фахівця.

Особливістю організації освітнього процесу є поступове «входження» здобувачів освіти в професію, що забезпечується програмою педагогічної практики на базі кращих закладів середньої та дошкільної освіти міста Дніпра.

Навчання в коледжі не обмежується аудиторними заняттями, а містить ще й позааудиторну роботу на базі гуртків

наукового та мистецького спрямувань, спортивних секцій, центру соціальних ініціатив і волонтерства.

Зaproшуємо вступати до Дніпровського фахового педагогічного коледжу на 2020-2021 н. р. для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за такими напрямами підготовки та спеціальностями:

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА База 9 класів

Денна форма навчання
(бюджетна і договірна основи)

Кваліфікація – «Учитель із дошкільної освіти» з додатковою кваліфікацією: «Вихователь логопедичних груп у закладах дошкільної освіти», «Асистент вихователя інклюзивної групи в закладах дошкільної освіти», «Вихователь із правом проведення занять

логопедичних груп у закладах дошкільної освіти», «Асистент вихователя інклюзивної групи в закладах дошкільної освіти».

Термін навчання – 1 рік 10 місяців (денна ф. н.), 2 роки 10 місяців (заочна ф. н.).

Зарахування – за результатами сертифікатів ЗНО з української мови та літератури і на вибір один із трьох предметів (біологія, математика або історія України) або вступних іспитів, складених у закладі освіти.

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Денна форма навчання
(бюджетна і договірна основи)

База 9 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель іноземної мови (англійська) в початкових класах», «Учитель інформатики в початкових класах», «Учитель мистецтва в початкових класах», «Керівник гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), біологія (тестування).

База 11 класів

Денна і заочна форми навчання
(бюджетна і договірна основи)

Кваліфікація – «Учитель із дошкільної освіти» з додатковою кваліфікацією: «Вихователь

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), біологія (тестування).

База 11 класів

Денна і заочна форми навчання
(бюджетна і договірна основи)

Кваліфікація – «Учитель із дошкільної освіти» з додатковою кваліфікацією: «Вихователь

інформатики в початкових класах».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (диктант), математика (тестування).

База 11 класів

Кваліфікація – «Учитель початкових класів» із додатковою кваліфікацією: «Учитель інформатики в початкових

іноземною мовою в закладах дошкільної освіти», «Організатор

гуртка образотворчого мистецтва».

Термін навчання – 3 роки 10 місяців.

Вступні екзамени – українська мова (дикт

Профілактика емоційного вигорання

Освітній проект «Митці згоди: творчі методи трансформації конфліктів»

Одними зі шляхів трансформації конфліктів і профілактики їх виникнення є шляхи творчості. Ідея використання творчих методів для трансформації конфліктів стала основою для створення освітнього проекту «Митці згоди: творчі методи трансформації конфліктів», реалізація якого розпочалася з жовтня 2018 року у Дніпропетровській області за підтримки німецького уряду через Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH в рамках проекту Громадська служба миру. Головною ідеєю

Конфлікти є невід'ємною частиною нашого життя. Вони можуть мати негативні наслідки, якщо своєчасно їх не вирішувати. Також актуальним є профілактика виникнення конфліктів. І система освіти не стоять осторонь цієї проблеми.

терапії, та зарекомендувало себе як ефективний метод для зняття психоемоційної напруги, покращення настрою, роботи зі стресовими станами тощо. Барабанне коло має значний потенціал у процесі трансформації конфліктів, оскільки причини конфліктів і шляхи їх розв'язання пов'язані з людськими емоціями та відчуттями. Тому барабанне коло «працює» на тілесному та психічному рівні з людськими емоціями та відчуттями, такими як: гнів, злість, печаль, страх, радість, сором'язливість, образа, задоволення, здивування,

виставі глядачів, тобто будь-кого з бажаючих, випадкових людей. Плейбек-театр часто використовується як інструмент соціальних змін на рівні малих і середніх, закритих і відкритих, однорідних і неподільних груп.

Окрім творчих методів, учасники отримують навички фасилітації діалогу та ненасильницького спілкування. Кожен з учасників проекту реалізовував отримані знання та вміння за місцем своєї основної діяльності. Таким чином, до ідей творчих методів трансформації конфліктів залучалися,

Курси підвищення кваліфікації Дніпровської академії неперервної освіти вчителів хмій, вересень 2019 року

Закладами-учасниками проекту є гімназія № 3, СЗШ №№ 16, 43 та Фінансово-економічний ліцей наукового спрямування при університеті митної справи та фінансів м. Дніпра. Проект розрахований на 10 місяців. Метою його реалізації в закладах освіти є покращення загальношкільної атмосфери, побудова команди з усіх учасників освітнього процесу, які здійснюють ефективну комунікацію.

Завданнями науково-педагогічного проекту є:

- 1) розвиток в учнів усіх вікових категорій навичок міжособистісної взаємодії на засадах рівноправ'я, взаємодопомоги, поваги, толерантності, ефективного попередження та розв'язання конфліктів;

- 2) удосконалення та розвиток професійної компетентності педагогічних працівників щодо застосування методів і технологій попередження та ефективного розв'язання конфліктів у системі «учень-педагог», «учень-учень», «педагог-педагог», «педагог-батьки»;

- 3) узагальнення та поширення досвіду роботи із застосування творчих методів і технологій попередження й ефективного розв'язання конфліктів у закладі загальної середньої освіти.

Проект передбачає проведення занять як з педагогічними працівниками, так і з учнями закладів-учасників проекту. Тренери розробили програми, які передбачають навчання методам ненасильницького спілкування, пізнання себе, своїх емоцій і почуттів за допомогою мистецтва, пізнання партнерів по спілкуванню, вміння будувати ефективну комунікацію, вміння розпізнавати конфлікти, їх причини та наслідки, вміння вирішувати конфлікти і трансформувати їх у творчість. А головне, – програми спрямовані

на профілактику виникнення конфліктів.

Під час карантину навчання на проекті продовжувалося в онлайн форматі. Такі зустрічі були дуже бажаними як для педагогів, так і для учнів, оскільки вони допомагають упоратися з негативними наслідками ізоляції, а саме – з психоемоційним напруженням і стресами, які супроводжують карантин.

Вирішення конфліктів починається з пізнання себе. А пізнаючи себе, ми краще розуміємо свої потреби і можемо бути провідниками для інших на шляху пізнання світу. Порядуючи знання з різних сфер (мистецтва, психології, педагогіки, бізнесу), навчаючись використанню мистецьких інструментів трансформації конфліктів, ми гармонійно вплітаємо їх в освітній процес. Ми використовуємо свої знання і набутий досвід в особистому житті та в професійній діяльності. Отже, «Митці згоди» є спільнотою активних освітян, які прагнуть розбудовувати світ, використовуючи творчий потенціал кожної людини.

Творчі методи не можна використовувати для миттєвого вирішення гострих конфліктів. Трансформація конфліктів працює на глибинному рівні, впливаючи на емоційно-ціннісну сферу і на першопричину виникнення конфліктів. Творчі методи трансформації конфліктів є дієвими як для дітей та молоді, так і для дорослих.

**Євгенія КОЧЕРГА,
старший викладач
кафедри природничо-
математичної освіти
Академії, тренер освітнього
проекту «Митці згоди»**

проекту є навчання педагогічних працівників (вчителів, викладачів, методистів, соціальних педагогів, психологів) трансформації конфліктів за допомогою творчих методів.

Проект розпочався з проведення форуму для педагогів області 10 жовтня 2018 року, на якому ознайомили з ідеєю проекту, напрямками навчання, а також представили керівників і тренерів проекту. Після форуму, на основі конкурсного відбору було сформовано 3 групи для навчання протягом 10 наступних місяців за трьома напрямками: арт-техніки, барабанне коло та плейбек-театр.

У проекті «Митці згоди» направок арт-технік об'єднує велику кількість різноманітних мистецьких технік, які можна використовувати для роботи як індивідуально (для вирішення внутрішньо особистісних конфліктів), так і в групі (для вирішення міжособистісних конфліктів). До арт-технік, яким навчаються митці згоди, належать: ізотерапія, кольоротерапія, ігрова терапія, маскотерапія, ландшафтна терапія, пісочна терапія, мандалотерапія, музична терапія, тканева терапія, лялькотерапія, казкотерапія, глинотерапія, мультерапія, кінотерапія та метафоричні асоціативні карти.

Барабанне коло (Drum circle) належить до методів музичної

цікавість тощо. Гра на барабані допомагає емоціям і почуттям проявитися. Те, що людина не може прямо сказати, або те, що приховано десь в глибинах підсвідомості, може вийти назовні через звук. Під час гри в барабанному колі учасники відчувають спільність, підтримку, радість. Результатом є посилення командної мотивації, енергетичний заряд, покращення особистісного спілкування в команді.

На курсах підвищення кваліфікації у Дніпровській академії неперервної освіти методики проекту «Митці згоди» було адаптовано для роботи з профілактикою емоційного вигорання вчителів та реалізації STEAM-підходу у викладанні природничих дисциплін.

У 2019 році відбулося розширення проекту. На навчання за трьома напрямками набрано нові групи педагогів. Також організовано проведення в 4 закладах загальної середньої освіти міста Дніпра науково-педагогічного проекту регіонального рівня «Школа вирішення конфліктів «Митці згоди». Науково-педагогічний проект затверджено наказом департаменту освіти і науки Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 27.12.2019 № 701/0/212-19 та реалізується він під керівництвом Академії.

Бесіда «Як оминати міський транспорт на зупинці»

Уяві: тобі треба перейти вулицю. І не маленьку й вузеньку вуличку, а величезний проспект. А по проспекту не лише машини їздять. Там ще й рейки проїздилися і по них бігають-дзеленчать трамвай. А не-подалік – зупинка тролейбусів з довгими «ріжками», і автобусів з великими уважними «вічками» – фарами. Подивиша на них – аж лячно стає. Ти такий маленький, а вони такі велики, сильні! Що робити?

Але ні бійся! Якщо знаєш правила дорожнього руху, то тобі все вдасться! Головне, запам'ятати: трамвай потрібно обходити тільки СПЕРЕДУ! Так безпечніше, бо поряд проїздилися рейки зустрічного

напрямку, і треба бути впевненим, що не мчить по них інший трамвай.

Ось чому обходить його треба спереду: щоб все бачити і не стати несподіванкою для водія зустрічного трамвая.

А чому автобуси та тролейбуси потрібно обходити ЗЗАДУ? У цьому випадку загроза виходить не від зустрічного, а від попутного транспорту. Тобто від тих автівок, що обганяють автобуси чи тролейбуси.

Коли ти обходиш автобус чи тролейбус ззаду, то повністю бачиш попутний напрямок і можеш

вибрати такий час для переходу, коли машин на додорозі немає або вони знаходяться на безпечній відстані. Водії цих машин також тебе бачитимуть і зможуть вчасно зупинитися.

А тепер – головне! Якщо все-таки забудеш, як правильно обходити громадський транспорт – спереду або ззаду, – найпростіше зробити так: дочекайся, коли транспорт поїде із зупинки і обережно перейди дорогу.

Пам'ятай, що найбезпечніше
переходити дорогу по пішохідному переходу і
тільки на зелене світло.

Для закріплення знань, пропонуємо обіграти з дітьми сценку.

Сценка «КОТИК НА ВУЛИЦІ»

/Маленький котик прямує вулицею.
Він піdstрибує й співає.

Котик: Червоний колір небезпечний! Ляляля! Гоп-ляля! /Зупиняється/.

Мені треба на інший бік вулиці перейти. Але мама щось таке говорила... попереджала... ніби трамвай треба обійти... Де? Як? Ой, геть забув! /Чухає лапкою потилицю/. Що ж робити? О, знаю!

/Звертається до дітей/.

Друзі! Допоможіть мені перейти вулицю! Підкажіть, як треба обійти трамвай: спереду чи ззаду?

Діти: Спереду!

Котик: Ви правду говорите?

Діти: Так! Так!

Котик: Добре, дякую! А тепер... ой, тут зупинка автобусів! А автобус теж спереду обходить? Правильно?

Діти: Ні! Ні! Автобус і тролейбус треба обійти ззаду!!!

Котик: Дякую. Ви такі розумні! І багато знаєте. А давайте разом повторимо, щоб я краще запам'ятав.

/Махає лапками/.

Усі разом: Трамвай обходить спереду, а автобус – ззаду!

ЗАВДАННЯ 1

Розгадати загадки про тролейбус, автобус і трамвай.

Замість рейок дві дротини
Визначають рух машини,
Щоби взуття в гумі «ноги»
Не збивалися з дороги.

(Тролейбус)

По місту дві змії повзуть
І на собі хатки везуть.
У тих хатках людей багато.

Ти знаєш, як ці хатки звати?

(Трамвай)

Що за диво – довгий дім,
Пасажири є у нім.
Все взуття його з резини,
А харчується бензином.

(Автобус)

ЗАВДАННЯ 2

Запропонувати діткам описати автобус, тролейбус і трамвай.

Обговорити, чим вони відрізняються.

ЗАВДАННЯ 3

Прочитати вірши Олега Майбороди:

Мавпа з мапою у лапах
У людей питає:
– Як до Африки потрапити,
На якім трамваї?
Може, краще на байдарці
Або дельтаплані?
Повезу я рідній мамці
Карасів в сметані!

Мріяє червоний трамвай:

– От би автобусом стати –
У далекий поїхати край
І колесами вітер здіймати.
А жовтенький автобус собі:
– На трамвай хочу перетворитись,
Щоб по рейках, мов по землі
Міг по колу тихенько котитись.

ПИТАННЯ ДО ТЕМИ:

– З якого боку треба обходити тролейбус на зупинці? А автобус?

– Чим відрізняється тролейбус від автобусу?

– Що спільного у цих засобах руху?

– Чи можна обходити на зупинці трамвай ззаду?

– Яка небезпека на тебе чатує, якщо ти порушуєш ці правила?

– Чи дотримуються твої батьки цих правил?

– Навіщо дотримуватись цих правил?

Еліна ЗАРЖИЦЬКА

Загадки з сайту <http://megaznaika.com.ua>

Бесіда «Поведінка в транспорті»

Юні друзі! Не знаю, в місті ви живете чи в селі, але так чи інакше вам доводиться користатись громадським транспортом. Тому хочу розказати вам про деякі правила, яких необхідно дотримуватись, щоб почуватись при цьому впевнено.

На зупинці поводьтеся чимно, не кидайтесь разом із натовпом до входу автобусу або трамваю, не розштовхуйте людей, дозвольте увійти і сісти спочатку літній людині або жінці з малям. Зашовши, поводьтеся спокійно, не наступайте на ноги людям і не розштовхуйте інших пасажирів ліктями.

Для закріплення знань пропонуємо інсценізувати різні моменти поводження у громадському транспорті.

Сценка 1. ПЕСІК-БРУДНУЛЯ

/На зупинці стоять Квочка з курчатами, Кіт в окулярах і з портфелем, Свинка у святковій сукні та Песик у брудній футболці, з брудними лапками та футбольним м'ячем під паховою. Натовп хвилюється.

Звірята: Де автобус? Де автобус?

Кіт /дивиться уважно через окуляри/: Що робити? Я на роботу запізнююсь! О, їде нарешті!

/Песик починає проштовхуватись уперед: відштовхнув Квочку, наступив на ногу Котові, зробив підніжку Свинці і наступив на її святкову сукню. І кожного забруднив своїми лапками/.

Квочка /звертається до курчат/: Дітки, дітки, бережіться!

Кіт: Шшш! Обереж-шишно!

Якщо ви сидите, не робіть вигляду, наче вас відволікає пейзаж за вікном, а поступіться місцем людині похилого віку. Це стосується як хлопців, так і дівчат.

Якщо при вході в будь-який громадський транспорт хлопець пропускає дівчину вперед, то при виході він має вийти і допомогти їй вийти та подати руку.

Треба пам'ятати, що у громадському транспорті не можна:

– їсти, особливо – морозиво, бо можна випадково забруднити кого-небудь чи себе самого;

– викидати сміття через вікно;

– займатись зачіскою і взагалі будь-яким туалетом;

– їздити в брудному одязі тощо.

При задушливій атмосфері у вагоні треба спітати дозволу у тих, хто поруч стоїть або сидить: «Чи не зашкодить вам, якщо я відкрию вікно?»

Під час поїздки не говоріть голосно. І не забувайте, що навколо стоять і сидять пасажири, які мимоволі слухають, про що ви розповідаєте приятелю. Тримайте свої секрети при собі, розкажете їх в іншому місці.

Метро

Під великими містами
Є тунелі з поїздами.
На зупинку вашу вмить
Вас метро швидке домчить.

ПИТАННЯ ДО ТЕМИ:

– Які види транспорту ти знаєш?

– Як треба поводитись пасажирам у транспорті:

а) бігати й кричати;

б) спокійно сидіти або стояти, тримаючись за поручні;

в) намагатись виштовхати нових пасажирів з вагону/салону під час поїздки.

– Чи треба оплачувати проїзд?

– Чи можна заходити у транспорт забрудненому настільки, що від того постраждають інші пасажири?

Еліна ЗАРЖИЦЬКА

Вірш з довідника цікавих фактів і корисних знань
<https://dovidka.biz.ua/virsh-pro-transport-dlya-ditey/>

Свинка /плачє/: Моя сукня!

Моя нова сукенка!

Квочка: Невихованій хлопець!

Кіт: Нечемний!

Свинка: Хуліган!

Всі разом: Бруднуля! Таким у транспорті не місце! Геть звідси!

Песик: Іду мити лапи!

/Уходить/.

Сценка 2. У ТРАМВАЇ

/У трамваї на кріслоках сидять сивий Заєць, Свинка з Поросям, здоровенний Цап, маленьке Курчатко.

Чути голос водія: «Наступна зупинка – Коров'яче пасовисько!» Трамвай дзвінить і зупиняється.

До вагону входить стара Жабка. Трамвай починає рухатись і Жабка леді втримується на ногах/.

Жабка /тремтічним голосом/: Скре-ке-ке! Ох! Ох, лапка болить! Треба б сісти, але вільних місць немає...

ЗАВДАННЯ 1

Обговорити з дітками сценку 1. Питання:

– Кого образив Песик? Чим саме?

– Чи можна заходити до громадського транспорту забрудненим? Чому?

– Як правильно заходити до транспорту?

Питання для обговорення сценки 2:

– Кому можна займати вільні місця в першу чергу?

– Чи треба поступатись місцем літнім людям?

ЗАВДАННЯ 2

Проч

Молодих освітян нагородили премією

26 червня у Кам'янському були нагороджені молоді лідери міста, серед яких дипломантами та лауреатами стали перспективні педагоги закладів загальної середньої освіти.

Цінними подарунками, відзнаками, квітами та премією «Молодіжний лідер м. Кам'янського», започаткованою управлінням молоді та спорту міської ради, нагородили найкращих у 6 номінаціях: «Творчі досягнення», «Спортивні досягнення», «Виробничі досягнення», «Наукові досягнення», «Особиста мужність», «Внесок у забезпечення розвитку молодіжного руху в місті». Умовою присудження щорічної премії є особисті досягнення протягом минулого року в суспільно-економічному, культурному розвитку міста та утвердження авторитету міста на регіональному, Всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Цьогоріч за винагороду змагалися 26 претендентів, а 4 з них, які отримали відзнаки, – освітяни: **Андрій Олійник**, учитель початкових класів СЗШ № 35 (дипломант премії в номінації «Виробничі досягнення»); **Катерина Брич**, учитель біології НВК «Академічний ліцей № 15» (дипломант премії в номінації «Наукові досягнення»); **Ольга Матвієнко**, вчитель початкових класів СЗШ № 22 (лауреат премії в номінації «Творчі досягнення»); **Олена Федіна**, заступник директора з НВР гімназії № 6 (лауреат премії в номінації «Творчі досягнення»).

Премійовані молоді педагоги поділились секретами успіху, враженнями та планами на майбутнє.

Кор. Катерино Анатоліївно, кожен, хто пов'язаний з освітою сьогодні, знає, що працювати із сучасними школами – справа непроста. Як вдається такій молоді та тендітній вчительці не лише знаходити порозуміння з учнями, а й скеровувати їх на науковий шлях?

К.А. Я працюю за покликом серця та отримую велике задоволення від роботи з дітьми. Вогонь у їхніх очінках від цікавого уроку, дослідження, конкурсу надихає мене працювати не просто від дзвоника до дзвоника, а жити цією професією. Допомагає життєва позиція: «Якщо взявшись за роботу, то виконай її бездоганно». До проведення та участі у заходах (конкурсах, дослідженнях, природоохоронних акціях) ставлюсь з відповідальністю. А це – запорука перемог, які так обожнюють діти.

Кор. Скажіть, що цікавить кожного освітянина, як мотивувати дітей? І якими досягненнями учнів Ви наразі пишаетесь найбільше?

К.А. За час моєї роботи у ліцеї ми стали переможцями у Всеукраїнському проекті «КОМПОЛА»; дійшли до фіналу науково-дослідницьких робіт МАН, де також одержали перемогу, а далі – на основі досліджень певні розробки було запатентовано; роботи публікувались у вигляді статей у наукових виданнях різного рівня. Звісно, якщо дитину привести до перемоги, в неї прокинеться запал працювати далі – з новим натхненням, а це найцінніше для мене. Своїм учням завжди раджу: «Якщо брати участь, то треба викладатись на всі 100 %, тому що участь заради участі – це марнування часу.

Олена ЛЯШЕНКО, заступник директора з НВР гімназії № 6, м. Кам'янське

Конкурси

Життя, наповнене високим змістом...

У січні цього року виповнилося 160 років від дня народження Антона Павловича Чехова (29.01.1860 р., Таганрог, Росія – 15.07.1904 р., Баденвейлер, Німеччина), видатного російського письменника українського походження. «Найтонший знавець людських душ» – саме так називали А.П. Чехова, твори якого і в наш час залишаються актуальними і сучасними. Адже, герой його творів – це ми...

Сьогодні хочеться говорити про Антона Чехова як російсько-українського письменника. В Україні і, тим паче в Росії, досі мало знають про те, що Чехов був УКРАЇНЦЕМ. «У моїх жилах тече українська кров», – написав класик світової літератури. «Україна дорога і близька моєму серцю. Я люблю її літературу, музику і прекрасну пісню, сповнену чарівної мелодії. Я люблю український народ, який дав світові такого титана, як Тарас Шевченко», – писав А. Чехов українському історику, письменнику, перекладачу та сходознавцю кримськотатарського походження Агатангелу Кримському.

Усе своє життя Чехов вважав себе українцем, він навіть вказав у перепису населення свою національність як «малорос». Ніжно люблячи Україну, Чехов не тільки із задоволенням там жив, подорожував і спостерігав народне життя, але й не раз за прошував друзів відпочинти з ним в тих місцях. Він часто відвідував Харківську і Полтавську губернії, а побачене й почуте в цих місцях лягло в основу багатьох його творів.

З нагоди 160-річчя від дня народження загальнозвінаного класика світової літератури, видатного письменника та драматурга А.П. Чехова областю філологічною майстернею № 15 кафедри соціально-гуманітарної освіти Дніпропетровської академії неперервної освіти проведено конкурс на кращий учительський проект (спільнодія) «К житні, полній високого смисла...»

Номінації конкурсу були різними: «Урок літератури/ зарубіжної літератури», «Творчий проект», драматична костюмована спільнодія.

До участі в конкурсі долучилися учителі не тільки російської мови та зарубіжної літератури, а також інших предметів: мистецтва, української мови та літератури. І це є підтвердженням того, що А. Чехов є українським письменником, його творчість люблять і цінують.

За підсумками конкурсу «К житні, полній високого смисла...» журі визначило переможців. З метою узагальнення й розповсюдження досвіду інноваційної діяльності вчителів Дніпропетровської області роботи переможців і лауреатів конкурсу розміщено у віртуальному методичному кабінеті обласних філологічних майстерень Академії: сайт Тетяни Валеріїни Твердохлебової, Олени Володимирівни Гусевої, Лілії Вікторівни Земляної (презентація сайту відбудеться на серпневому вебінарі Академії).

Сучасна школа не уявляє навчання без інтерактивних технологій. Як відомо, використання відеоінформації значно підсилює навчальний ефект. Саме фільм, а точніше невеликий навчальний фрагмент, найбільшою мірою

сприяє візуалізації навчального процесу. Там, де в навчанні не допомагає нерухома ілюстрація, таблиця, може допомогти відеосюжет. Переможці в номінації «Кращий інтегрований відео-проект», учителі Петропавлівської СЗШ № 2 Л.М. Іщук і С.В. Кривозуб створили відеофільм «Творчість А.П. Чехова на екрані», який розрахований на вікову категорію учнів старших класів. У відеофільмі використано найяскравіші екранізації творів А.П. Чехова: «Каштанка», «Дядя Ваня», «Дуэль»... Вони настільки талановиті, що стали самостійним явищем в мистецтві. Завдяки їм, класику можна не тільки читати, але й дивитися.

Відеофільм може використовуватись як навчальний матеріал до уроків зарубіжної літератури, на яких учні вивчають творчість А.П. Чехова, та на уроках мистецтва, де діти знайомляться з різними видами екранних мистецтв. Також фільм стане в нагоді як додатковий матеріал до позакласних заходів у виховній роботі. Пам'ятаймо слова великого класика: «Мистецтво дає крила і підносить далеко-далеко».

Чехов – це цілий світ, його талант багатогранний. У чеховські дні театралізована вистава – одна із ланок, яка розкриває глибокий світ письменника, його бачення життя, невіддільне від іронії та усмішки. Переможець у номінації «Компетентнісне навчання» Т.О. Пінчук (м. Дніпро), презентувала виставу «Бал у повітовому місті Г». Цей сценарій розрахований для постановки учнями 8-11 класів. Для інсценізації взято уривки із оповідань А. Чехова: «Доніч», «Маска», «Агрус» та інші.

Переможці в номінації «Лідер ІКТ-навчання» стала вчитель Просянської СЗШ Покровської районної ради М.С. Сасенко. Розроблений нею навчально-методичний посібник «Чехову та його героям присвячується» стане у нагоді при підготовці до уроків літератури та позакласних заходів.

Видатний письменник, унікальна особистість і талановита людина, А.П. Чехов – це не просто вираження, це символ цілої епохи. Талант Антона Павловича настільки безмежний, що його твори і просто думки, висловлені вголос, не можуть бути забуті. Мало кому вдається про прості речі говорити так точно. Це – справжня класика, а класика вічна.

**Лілія ЗЕМЛЯНА,
Тетяна ТВЕРДОХЛЕБОВА,
керівники обласної
творчої філологічної
майстерні № 15**

Жорж Бізе (25 жовтня 1838 – 3 червня 1875) – французький композитор, диригент, піаніст епохи романтизму

Жорж БІЗЕ. Ціною життя

Вона мала вийти, ніби королева...

Жорж підвісся з-за фортеці і заходив кімнатою.

Так, саме так! З квіткою у волоссі. Чи в руках? Як театральне – витягнути квітку з-під мантільї і кинути йому в останній момент або одразу вийти з квіткою в руках?.. Ні, квітка має бути у волоссі – величезна, яскраво-червона – замість корони. У Меріме вона – злодійка і циганка. У нього вона буде – королева Севільї.

Меріме, подорожуючи Іспанією, написав новелу в стилі подорожніх нотаток, публікація якої пройшла майже непоміченою. Дослідження життя циган, особливості їхньої мови... I фрагментом – трагічна історія контрабандиста, який убив свою кохану в нападі ревнощів. У нього Хосе – похмурий бандит, засуджений до смерті, який презирливо ставиться до цього світу і до останньої хвилини зберігає спокій. А Кармен – нахабна, уперта і непокірна, не кориться ні кому, потурає тільки своїм примхам. «Любити тебе не можу, бути з тобою не хочу», – це сказано за мить до смерті. Чи усвідомлювала вона, на що здатний божевільний від ревнощів чоловік? Чи не вірила, що він може взяти верх над нею? Чи в запалі сварки не думала про це? Але й мови не могло бути, щоб поступитися йому, – їй, яка зневажає всіх без винятку чоловіків, яка використовувала їх у своїх інтересах...

Для опери такі образи не підійдуть. Хосе з новели – швидше баритон. А герой-коханець, за традицією, – тенор, більш високий голос, який створює піднесений образ чоловіка... Негідники і немолоді герої – частіше баси, баритони – іноді нахаби і пройдисвіти... А герояня – обов'язково сопрано. Світла і чиста.

Але яка ж «світла і чиста» – Карменіста?! Усе в ній негативне. Крім краси і цієї сили, прагнення до волі, яке дорожче від життя! Її гордість – особлива гордість вуличної жінки, яка звикла розраховувати тільки на себе, яка не довіряє ні кому, яка не здатна на ніжну прихильність. Тільки – пристрасть. Неосяжна, як море. А коли вона вичерпується – жінка йде не обертаючись... Немілосердна. Підвладна лише своїм почуттям...

Цим і полонила.

У його уяві вже звучать vog-няні звуки в іспанському стилі. Він уже знає, яку напишіть увертуру. Уже захоплений трагізмом лібрето, написаним за новелою померлого три роки тому Простера Меріме. Чи пробачив би автор композиторові Жоржу Бізе трохи інше трактування образів?

Кармен мала бути – меццо-сопрано. Легкі кокетливі колоратури, химерні мережива пасажів, для виконання яких необхідна гнучкість голосу, не підійдуть. Кармен – це порив, сила – темна сила, непереможна і

фатальна. Усю силу характеру цієї красуні не в змозі передати інший діапазон голосу. Кармен – це гранітна скеля, об яку б'ються хвилі любові, яка непорушно височить над натовпом закоханих у неї. Ціна її любові – смерть. І все ж немає віdboю від мисливців заплатити таку ціну!.. Ale опера вийде комічною! Усі ознаки в наявності: розмовні діалоги між дійовими особами, вони – прості люди, а не боги і герої, дія – не у палацах, почуття – не високі: темна пристрасть і злочини... I на додачу до всього – опера закінчується смертю... Н-да... Як подати таку оперу паризькій публіці, яка йде в театр, аби повеселитися?..

O, ні... Усе ж таки потрібне сопрано. Світла і чиста герояня – за контрастом з Кармен. Наречена невдалого солдата Хосе, яка намагається врятувати його від рук демона – циганки... Ні про яку наречену в новелі не згадується... Ax, Меріме, Меріме! Ти захопився поемою цього російського поета про Земфіру, де романтично оспівуються цигани, то чому б тобі не написати в тому ж дусі? Перекладав цього Пушкіна, а про поетичність забув! I було б готове лібрето, і не довелося б придумувати нові образи...

Образ негідника – капітан Цуніга. Цей образ теж не прописаний Меріме, але хоч якісь загадки є... Його варто розгорнути, придумати яскраві сцени. I це буде баритон. I ще – близкучий матадор Еськаміль! Ось де можна розгулятися, підкресливши іспанський колорит опери! У Меріме це – Лукас, і він не надто виразний...

Так, театральна постановка – це не літературний твір! Усе має бути продумано: кожен поворот сюжету, кожен вихід, кожен костюм... У музиці для театру – свої особливості. Широкі мазки. Яскраві фарби, щоб пройняло всіх до самого останнього ряду... Ale це саме те, що він любить писати найбільше! Опери, оперети, музику до вистав... Театральна музика має бути опуклою, трохи бутафорською. Це не меланхолійні мелодії в тиші наодинці з самим собою... Він відчуває сцену. Він знає, як потрібно написати...

У сцені, де Кармен спокушає Хосе, коли він веде її до в'язниці, – музика майже написана. Лукава сегіділья, витончена, з примхливими поворотами мелодії – цій дівчині вдалося умовити свого стражжа відпустити її – за кілька хвилин! Призначити йому побачення – і втекти. «Циганська пісня», яку вона співає в таверні, відчайдушно весела, запальна, захоплива, веде за собою в танок так, що каблучки дам, які сидять в партнері, будуть несвідомо відбивати такт, – готова... Навіть фатальна сцена ворожіння, коли Кармен відчуває за спину Смерть, Рок, – уже склалася.

A ось перший вихід Кармен, який повинен зірвати з місць

увесь зал, щоб аплодували стоячи – ніяк не складається. Це повинен бути найбільш яскавий номер, адже він визначає весь подальший сюжет! Та не приходить мелодія... Є лише – відгомін мелодії хабанери зі збирки Себастьяна Градьєра «Квіти Іспанії»... Він сумнівається – чи можна використовувати народну мелодію, уже знайдену і записану іншим?.. Ale як на неї чарівно лягають слова вихідної арії Кармен: *Ti dumas,*

*пташка вже піймалась,
Ta помах крил – i в небеса.
Ta від тебе любов знов помчала,
Не ждеш її – та ось вона!
Вона низько кружля i в'ється,
Помчить у даль, поверне – враз.
Тільки в руки нам не дасеться,
В полоні, друже мій, якраз!*

Ось на цих словах вона має кинути квітку Хосе: *Мене не любиш – ну то й що?
Зате тебе люблю!
Тебе люблю я і примуши
себе любить!*

I ось це повинно бути написано так яскраво, щоб... Щоб – на століття! Щоб при перших же звуках так забилося серце, щоб – захват, щоб – перехоплено подих!.. Кармен виходить – і розумієш: ось воно! Усе охоплююча, невблаганна, незнищенна жага любові, за яку і смерть – не надто вже є велика ціна...

Щось Женев'єва запізнююється... Женев'єва – його улюблена дружина, дочка вчителя з композиції, на 12 років молодша від нього... Він сподівався, що народження сина відвірне її від дивних амбіцій бачити чоловіка знаменитим і багатим.

Xiba може бути художник – багатим?! Кому з творців пощастило жити в розкошах?.. Жорж навіть допускав думку, що в розкоші не приходить воно – те незрозуміле почуття, той поклик, якому неможливо протистояти! Це не він вибрав музичну справу свою життя. Це Музика – вибрала його. I не вірватися з її рук! Музика – як Кармен. Ось так владно схопила його у свої обійми! Ale коли відпустить – він помер... Жорж знає це точно...

Mузика захопила його від самого народження. Мати – піаністка. Дядько – співак і викладач вокалу. Батькові довелося змінити свою справу – виготовлення перук – на посаду вчителя співу, щоб відповідати новій сім'ї...

Уже малюком Жорж виявляє незвичайні здібності. Десяти років від народження – вільний слухач Паризької консерваторії. Стрімкий злет – як виконавця. Сам Ліст, сам знаменитий Ференц Ліст, неперевершений віртуоз, почувши гру Жоржа, сказав: «Я думав – я один. A нас двоє!».

Ale композиція – ні з чим не зрівнянне щастя... «Римська премія» Академії образотворчих мистецтв, яку він отримав за оперету «Доктор Міракль», дала можливість молодій

людяні три роки стажуватися в Італії.

Італія!.. Рим!.. Перше кохання...

Її звали Джузеппо... У неї були веселі карі очі і темне волосся, яке кучерявилося кільцями. Вона так чарівно сміялася!.. Жорж був упевнений: ось вона – його доля!.. Ale хвороба матері вирвала його з цього раю, а дівчина за ним не пішла...

Париж зустрів недружелюбно. Закінчилось учнівство талановитого підлітка і юнака, почалося звичайне життя – у пошуках заробітку. Мати незабаром померла, і це спричинило депресію. A доводилося робити перекладання веселенької музики для кафе – музики інших композиторів. Викладання гри на фортепіано теж не надихало: у ньому жило стільки мелодій, вони мріяли вирватися назовні, а час ішов – дорогоцінний час з тих відпущених йому 36 років життя...

Уже багато що написано: 4 опери, 4 оперети, музика до вистави за драмою Альфонса Доде «Арлезіанка», дві одисимфонії, твори для оркестру...

Музику до «Арлезіанки», якою він потай пишався, довелося переробити в сюжет для оркестру – постановка успіху не мала...

I ось тепер – ця робота, «Кармен»... Вона захопила його повністю! Так він ще не писав!

Щось фатальне було в тому, що сюжет майбутньої опери чимось перегукувався з його життям.

Женев'єва... Він відчував, що втрачає її. Адже вони любили один одного! Ale тепер її приємніше товариство Емі Делаборда, піаніста, викладача Паризької консерваторії... Вона з родини музикантів і дуже чутлива до успіху на цьому терені... Увесь свій біль він уклав у арії Хосе, шкодуючи його і потай трохи зневажаючи: в опері він утратив частку мужності і похмурості того Хосе – з новели. Став італійським тенором. A той Хосе був справжнім іспанцем...

I пристрасть його була зrozумілою Жоржеві: він так само страждав від витівок мадам Люнель, оперної співачки, пані пристрасної і непостійної, досвідченої в любовних справах, набагато старшої від нього. Чим не Кармен? Вони розлучилися, і він виніс з цього зв'язку невдовolenість, приниження, гіркоту. Може, тому йому й стала близькою новела Меріме? Може, у цій музиці він виплесне все те по-таке з глибини душі?..

Це має бути грандізна музика! Запальна увертура, масові сцени, що близькою відповідають зв'язку невдовolenість, приниження, гіркоту. Може, тому йому й стала близькою новела Меріме? Може, у цій музиці він виплесне все те по-таке з глибини душі?..

Музика буде абсолютно дивовижною! Це найкращий його твір, бо в нього він уклав стільки осмістого! Це буде успіх, грандіозний успіх!..

I тоді його улюблена Женев'єва повернеться до нього...

Був грандіозний провал...

Перші акти ще слухали із цікавістю, але подальша дія шокувала публіку. Зал напружено мовчав, приголомшений цим одкровенням: пристрасть – неприкрито, неприборкано, непристойно... Дами сором'язливо опускали очі. Зал поступово порожнів. Не дочекавшись кінця вистави, обурена публіка йшла...

Чи була подальша раптова смерть Жоржа Бізе наслідком цього?

Сім'я поїхала на літо в Бужеваль з дітьми – дитиною Женев'єви і сином служниці – його позашлюбним старшим сином... Делаборд був з ними, коли на прогулянці Жорж викупався в холодній річці.

Через день у нього почалася лихоманка, а ще через три дні він раптово помер від серцевого нападу...

A причин вистачало: уже одна присутність суперника могла спровокувати напад. A головне – на постановці «Кармен» глядачів було принизливо мало, та й газети постаралися так «висвітлити» подію, що серцевий напад не був несподіванко...

Таємниця смерті великого композитора не відкрита. За одними відомостями, він, ідучи до Бужевалія, упорядкував усі свої справи, немов готовувався покинути цей світ. Останнім в живих його бачив Делаборд.

Лікар виявив на горлі в по-кінного різану рану. Xto завдав її? Сам Бізе, який намагався не відволіти накласти на себе руки, чи суперник, якому він заважав?..

Документів, які підтверджують це, не збереглося... Удова зажадала від друзів композитора знищити його листи за останні 5 років...

Він не дожив зовсім трохи до оглушливого успіху «Кармен», яка стала найпопулярнішою опорою у світі. Це – шедевр оперної музики, непідвладний часові.

Ернест Гіро, друг композитора, замінів розмовні діалоги в опері на речитативи, доповнив партитуру танцями з «Арлезіанки». Родіон Щедрін на її основі написав сюжет,

5 • 245 років тому (1775 р.) російські війська під командуванням генерала Петра Абрамовича Текелія зайняли і зруйнували Запорозьку Підпільненську Січ.

• 95 років тому (1925 р.) у м. Дніпропетровську (нині – м. Дніпро) народився **Віктор Іванович Матюшенко**, художник. Помер 29 листопада 1984 р.

11 • 75 років тому (1945 р.) народився **Олександр Іванович Шаповал**, диригент, заслужений діяч мистецтв України, один із провідних музикантів м. Дніпропетровська в 60-70-ті рр. ХХ ст.

7 • 90 років тому (1930 р.) вийшов **перший номер газети «Південна зоря»**, органу Нікопольського району і райради народних депутатів, нині – громадсько-політична газета Нікопольського району.

12 • 115 років тому (1905 р.) у с. Хорошому (нині Петропавлівського р-ну) народилася **Фросина Андріївна Карпенко**, народна поетеса. Померла 10 лютого 1992 р.

13 • 245 років тому (1775 р.) у містечку Самарчук (з 1795 р. – Новомосковськ) освячено місце і закладено **храм на честь Святої Трійці**.

15 • 165 років тому (1855 р.) народився **Олександр Львович Каравасєв**, відомий лікар, громадський і політичний діяч. З осені 1895 р. проживав у Катеринославі, був членом I і II Державної думи. 18 березня 1908 року вбитий чорносотенцями.

• 130 років тому (1890 р.) у Катеринославі народився **Володимир Васильович Разумов**, видатний радянський вчений в галузі ракетної техніки. Помер 4 вересня 1967 року, похований у Москві.

16 • 75 років тому (1945 р.) народився **Олексій Миколайович Стариков**, поет.

19 • 125 років тому (1895 р.) у м. Катеринославі народився **Олександр Ілліч Бродський**, відомий вчений-фізиокімік, заслужений діяч науки УРСР, Герой Соціалістичної праці. Помер 21 серпня 1969 р., похований на Байковому цвинтарі у Києві.

• 85 років тому (1935 р.) у с. Чаплі (нині в межах м. Дніпра) народилася **Валентина Дмитрівна Зубова**, письменниця.

30 • 65 років тому (1955 р.) став до ладу **Дніпропетровський завод важких пресів**, нині – Приватне акціонерне товариство «НВО Дніпропрес».

Червень • 270 років тому (1750 р.) уперше документально згадується село **Кам'янське**, нині – м. **Кам'янське** (до 2017 р. – Дніпродзержинськ).

• 65 років тому (1955 р.) на честь 100-річчя героїчної оборони Севастополя у Дніпропетровську відкрито **Севастопольський парк**.

Подала **Марина Шилкіна**, завідувач краєзнавчого відділу ДОУНБ (з календаря «Мос Придніпров'я»)

Що нового у бібліотеці?

Пандемія поставила перед бібліотеками нові виклики, але вони почали надавати культурні послуги у новому форматі. Співробітники Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей (ДОБД) вже освоїли нові форми роботи з користувачами – онлайн. Бібліотека має досвід роботи з читачами через мережу Інтернет: протягом декількох років активно працює сайт бібліотеки – <http://biblio-child.dp.ua/>, створено та поповнюються сторінки у Фейсбуці: Дніпропетровська обласна бібліотека для дітей, Знайлики Читайлики – де ми розповідали нашим користувачам про заплановані та проведенні заходи.

Але під час карантину ми були вимушенні знайти нові форми роботи з користувачами, які б допомогли нам залучити читачів до онлайн-спілкування з книгою.

Ми звернулися по допомогу до Дніпропетровської обласної організації Національної спілки письменників України з пропозицією провести акцію #ЧитаєАвТОР, і першою відгукнулась наша добра знайома Еліна Заржицька, фахівець Дніпропетровської академії неперервної освіти, яка своїм завзяттям допомогла залучити багатьох письменників до співпраці. Наші користувачі мали нагоду познайомитися як із письменниками з Дніпропетровщини, так і з інших куточків України та світу.

У бібліотеци завжди проходить багато різноманітних презентацій нових книжок і ми не хотіли залишити своїх читачів без чудових зустрічей із героями

цих книг та їхніми авторами. Тому наші презентації перейшли у відео-формат.

Так, ми провели презентації електронних книжок «Мами просять пам'ятати», «Йому тринадцятий минало...» і друкованої збірки «Вишиванка для сонечка». Під час перегляду презентацій користувачі мають нагоду познайомитися зі співавторами збірок, переглянути лялькові вистави за деякими творами і дізнатися про юних художників, які брали участь в оформленні, а, головне, – ці презентації можна переглянути в будь-який час на нашему каналі YouTube «Знайлики Читайлики».

Доречним виявилось проведення таких заходів, адже користувачі не тільки переглядали підготовлені матеріали, а й брали в заходах активну участь. Таку нагоду вони мали під час проведення акцій #ДеньВишиванки, #ДоДняЗахистуДітей, – кожен міг записати власне відео і надіслати його на електронну адресу бібліотеки. Під час підготовки до акції #ДоДняЗахистуДітей за пропозицією письменниці Марії Дружко ми приєднали ще #письменники_та_діти, де письменники самі презентували свої твори дітям. Ці матеріали були розміщені на сайті бібліотеки, у соціальних мережах Фейсбуку, Вайбер та Інстаграм, а також на нашему каналі у Ютубі.

Під час карантину бібліотекарі намагались урізноманітнити дозвілля своїх читачів: були створені нові сторінки у Фейсбуці – «Книжкова Поліця» та

«МистецтвоОдб», які знайшли свою аудиторію і надали можливість отримання необхідної пізнавальної інформації для користувачів. Фахівці не забувають популяризувати книжки на допомогу школі, були створені рубрики «Залишається вдома – вивчай історію України», «Залишається вдома – вивчай історію Стародавнього світу». Крім цього, з'явився в онлайн-форматі новий розмовний клуб «Яскрава українська», який вже став популярним серед користувачів.

Завдяки новим технологіям ми зуміли організувати дві онлайн-зустрічі з дніпропетровською письменницею, членом НСПУ та НСЖУ Еліною Заржицькою і школярами Київської та Кіровоградської областей. Це стало можливо завдяки використанню програми ZOOM. Отже, діти зуміли, не порушуючи режиму карантину, особисто задати цікаві питання улюблений письменниці і запросити її на гостини після карантину.

Ми вдячні всім, хто відгукнувся на наші акції, хто допомагав нам засвоїти нові комп’ютерні програми, надихав на створення нових лялькових вистав, надавав згоду на використання власних матеріалів!

До нових зустрічей у бібліотеци і на безмежних просторах Інтернету!

Анастасія СВІТЛИЧНА,
завідувач відділу Дніпропетровської
обласної бібліотеки для дітей

Віктор Іванович МАТЮШЕНКО: ліричний пейзажист Придніпров'я

Народився і виріс художник у Дніпропетровську. На початку Другої світової війни йому було лише 16, але хлопець вирішив піти на фронт. Він пройшов снайпером-розвідником усю війну і після перемоги вибрав долю кадрового офіцера, вступивши до військового училища. Ale в житті, присвячене армії, втрутівся «його величність випадок». Якось курсантів повели на екскурсію до Третяковської галереї, де Віктор побачив картину Ф. Богородського «Слава полеглим героям». Полотно настільки вразило юнака, що він подав рапорт про відрахування і вступив до Дніпропетровського художнього училища.

Мистецтвознавець Л. Богданова: «Через всю його творчість проходить незмінна любов до української землі. Його пейзажі 60-х, часом монохромні, сріблясто-срібі або золотаві, сприймались як дорогоцінний живописний зліток, зітканий воєдино вправною рукою майстра».

Велику роль у його творчому розвитку відіграли майже щорічні подорожі Україною, Карелією, Кавказом. З кожної привозив художник численні роботи, начерки, враження. Пейзажами він надихався, проймався і виплескував їх на полотно.

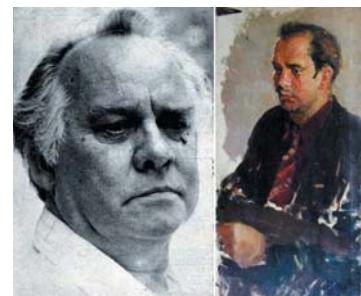
У 1969 р. Віктор Іванович Матюшенко став членом Спілки художників СРСР.

Більшість пейзажів митця присвячено Україні, її щедрій природі, яку він щиро лю-

бив. Ця любов народжувала національне забарвлення ліричних образів, багатий внутрішній світ його пейзажів. Думки про молодість і постійне оновлення природи, про її красу, вічність та незнищенність життя залідено в основу багатьох його робіт. Найбільш яскраво ці думки відобразилися в циклах «Україна весняна» та «Карелія».

Журналіст Ірина Скосар: «Споглядаючи його полотна, відкриваєш для себе – ось вона – краса України! Рідні куточки, рідні землі. Прекрасні і взимку, і літньої пори. Шумлять багатоголосям трави, художник чує і занотовує фарбою кожен звук, напівтінь і стан природи. На вікі. Аби пам'ятали, цінували і любили».

За своє недовге життя художник не раз брав участь в обласних і республіканських виставках, мав декілька персональних виставок

5.06.1925 – 29.11.1984

(1967, 1975, 1983 рр.), а остання – вже посмертна – відбулась 1986 року у Києві.

Численні картини художника зберігаються у Дніпропетровському художньому музеї, Музеї українського живопису (м. Дніпро), Київському музеї українського мистецтва та в приватних колекціях у багатьох країнах.

Тетяна СІВАЧ, провідний бібліотекар відділу зберігання основного фонду Дніпропетровської обласної наукової бібліотеки імені Киріла і Мефодія

ЗАСНОВНИК ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» – ПЕРВИННА ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНАЛЬНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕВНОЇ ОСВІТИ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Редакційна колегія:

В.М. ВАСИЛІНЕНКО, М.Г. ВАТКОВСЬКА,
Ю.М. МОГИЛА, О.В. ПОЛТОРАЦЬКИЙ, М.І. РОМАНЕНКО,
В.Г. СЕРЕДНЯ, В.В. СИЧЕНКО, Л.О. ШАПРАН

Редактор, фотокор, дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

САЙТ ОБЛАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ
«ДЖЕРЕЛО»:
gdjerelo.jimdofree.com

Свідоцтво про реєстрацію
ДП № 2244-982ПР від 24.01.2019.

Формат А 3.

Обсяг 1,2 ум. др. арк.

Адреса редакції:
49006, Дніпро, вул. Володимира
Антоновича, 70, Дніпровська
академія неперевної освіти.
Тел./факс: 732-47-61, 732-48-48.
E-mail: GDjerelo@ukr.net